

อศ
ม492ม
2506

มัลย์ ชูพินิจ

ชาติ: ๒๕ เมษายน ๒๔๘๙
มรณ: ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๖

ที่ ๗๗๘/๒๕๐๖

พระคํานักจิตรลดาการโหราน

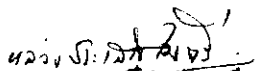
๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรียน คุณสงวน ชูพินิจ

ผมได้นำข่าวเรื่องมรณกรรมของคุณมาลัย ชูพินิจ ขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงสลดพระราช
หฤทัยมาก

มีพระราชกระแสรับสั่งว่า คุณมาลัย ชูพินิจ เมื่อมีชีวิตอยู่ได้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือ
กิจการสาธารณต่าง ๆ เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในหน้าที่กรรมการมูลนิธิช่วยนักเรียน
ที่ขาดแคลน ก็ได้เอาใจใส่ในการทำงานเป็นอย่างดีตลอดมา เมื่อมาถึงแก่กรรมลงเช่นนี้จึงเป็นที่
น่าเสียสหายมาก

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ.

(หลวงประเสริฐไมตรี)

ราชเลขานุการในพระองค์
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

AMBASSADOR

EMBASSY OF INDIA
BANGKOK

No.PA/Amb/2/63

22nd August, 1963.

Dear Mrs Malai Chupinit,

Please accept mine and my Embassy's sincere most condolences on the passing away of your popular and well-known husband. Many of us shall personally miss him. Our prayers also go to him.

Yours sincerely,

(Naranjan Singh Gill)

Mrs. Malai Chupinit.
No.32, Soi Sucharit,
Rajavithi Road,
Bangkok

สภากร่างรัฐกรรมนุญ

๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรื่อง นายมาลัย ชูพินิจ สมาชิกสภากร่างรัฐกรรมนุญ ถึงแก่กรรม

เรียน คุณนายสงวน ชูพินิจ

ตามที่แจ้งว่านายมาลัย ชูพินิจ สมาชิกสภากร่างรัฐกรรมนุญ ได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งในปอด ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๖ นั้น ได้รับทราบแล้วด้วยความเศร้าสลดใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งซึ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ได้นำข่าวอันเศร้าสลดใจนี้แจ้งต่อที่ประชุมสภากร่างรัฐกรรมนุญ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖ บรรดาสมาชิกสภากร่างรัฐกรรมนุญได้แสดงความไวอาลัยที่ได้สูญเสียเพื่อนสมาชิกสภากร่างรัฐกรรมนุญที่ดีไปหนึ่งคน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พลเอก

(พลวงสุทธิสาร รมทร)

ประธานสภากร่างรัฐกรรมนุญ

มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์
 สำนักงานชั่วคราว : กองเผยแพร่การศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ โทร. ๔๖๓๙

ที่ น.น.ช. ๐๖๘/ ๒๕๐๖

๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรียน คุณสงวน ชูพินิจ

คณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ รู้สึกเศร้าสลดเสียใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อได้ทราบข่าวมรณกรรมของคุณผาดัย ชูพินิจ การที่คุณผาดัย ชูพินิจ จากไปอย่างกระทันหันในครั้งนี้ ไม่เพียงแต่มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ๗ จะสูญเสียกรรมการบริหาร ๗ ที่ได้ทำคุณประโยชน์แก่มูลนิธิ ๗ อย่างมากที่สุดไปผู้หนึ่งเท่านั้น ประเทศชาติยังได้สูญเสียบุคคลที่ทรงคุณค่าแก่สังคมอย่างมากไปทวย คณะกรรมการบริหารมูลนิธิ ๗ เชื่อว่าคุณผาดัย ชูพินิจ ได้ละทิ้งโลกนี้ไปแต่เพียงสัรวางเท่านั้น แต่ชื่อเสียงคุณความดีของคุณผาดัย ชูพินิจ จะคงอยู่เป็นตัวอย่างแก่บุคคลที่มุ่งจะพัฒนาสังคมตลอดไป

ในนามของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ๗ ผมขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งมายังคุณ และบุตรธิดา มาในโอกาสนี้ ทวยเกษะแห่งกุศลกรรมที่คุณผาดัย ชูพินิจได้บำเพ็ญมาตลอดชีวิตคงจะกลั่นกาลให้คุณผาดัย ชูพินิจ ประสมแต่ความสุขในสัมปรายภพเป็นแน่

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเกรียง เอี่ยมสกุล)

อุปนายก ลงนามแทน

นายกกรรมการบริหารมูลนิธิ ๗

ประวัติ

นายมาลัย ชูพินิจ เป็นบุตรนายสอน นางระเบียบ ชูพินิจ เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๕ ณ ตำบลคลองสวนหมาก ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น นครชุมน์ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (บรรพบุรุษนั้น สืบมาจากตระกูลเก่าของ “บางช้าง” รัฐบาลการติดต่อกันมาจนถึงชั้นปู่ และถูกย้ายไปประจำที่จังหวัดกำแพงเพชร ในสมัยรัชกาลที่ ๕) บิดา มารดามีได้รับราชการ Һันมาประกอบอาชีพในทางค้าไม้สักและไม่กระยาเลย

๑. นายมาลัย ชูพินิจ เป็นบุตรชายคนหัวปี มีน้องชายและน้องสาวอีก ๔ คน คือ
๒. เด็กชาย (ถึงแก่กรรม)
๓. นางสาว สำเนียง ชูพินิจ
๔. นายประสาน ชูพินิจ
๕. นางสาวมาลี ชูพินิจ (ถึงแก่กรรม)

นายมาลัย ชูพินิจ ได้ทำการสมรสกับนางสาวสงวน จันทร์สิงห์ เมื่อวันที่

พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๗ มีบุตร ธิดา ๕ คน คือ

๑. นายสุกต ชูพินิจ (นิติศาสตรบัณฑิต)
๒. นายกิตติ ชูพินิจ (รัฐศาสตรบัณฑิต)
๓. นางสาวขนิษฐา ชูพินิจ ปีที่ ๒ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๔. นางสาวโสมนัส ชูพินิจ ปีที่ ๒ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
๕. เด็กหญิงสมาพร ชูพินิจ ปี. ๖ โรงเรียนนครโพธิ์พวน

ใน พ.ศ. ๒๔๗๐ เดินทางกลับกรุงเทพฯ ประจำแผนกสารคดีของหนังสือพิมพ์รายวัน
“ บางกอกการเมือง ”

ใน พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๔๗๒ เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการ และต่อมาเป็นบรรณาธิการหนังสือ
พิมพ์รายักษ์ “ สุภาพบุรุษ ”

ใน พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าแผนกสารคดีหนังสือพิมพ์ “ ไทยใหม่ ”
ที่ตรอกกัปตันบุช ยุคแรก จึงหยุดการพิมพ์จำหน่าย “ สุภาพบุรุษ ”

ใน พ.ศ. ๒๔๗๓ ลาออกจาก “ ไทยใหม่ ” มาออกหนังสือรายสัปดาห์ “ ผู้นำ ”
ที่โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การเดิม ถนนสีลม

ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ เสด็จในกรมพระราชินีฯ ออก “ ประชาชาติ ” รายวัน ได้รับ
ตำแหน่งเป็นหัวหน้าสารคดีและบันเทิงคดี ต่อมาได้เป็นบรรณาธิการ “ ประชาชาติ ”
ทั้งรายวันและรายสัปดาห์

ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ ลาออกจาก “ ประชาชาติ ” เพราะสุขภาพไม่ดี ไปทำไร่อยู่ที่
หัวหินเป็นเวลา ๑ ปี ใน พ.ศ. ๒๔๘๑ กลับมาพระนคร เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าสาร
คดีและบันเทิงคดีของหนังสือพิมพ์รายวัน “ ประชามิตร ” ซึ่งออกใหม่ที่บางขุนพรหม
ต่อมาได้เป็นบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ย้ายมาที่นั่น และบรรณาธิการของ
“ สุภาพบุรุษ ” หนังสือเช้า ซึ่งเป็นของบริษัท “ ไทยวิวัฒน์ ” จำกัด เช่นเดียวกัน

ใน พ.ศ. ๒๔๘๖ ลาออกจาก “ ประชามิตร - สุภาพบุรุษ ” ด้วยสุขภาพไม่สมบูรณ์
ลงไปทำสวนมะพร้าวอยู่ที่พันกตัก จังหวัดชุมพร เป็นเวลา ๑ ปี

ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ บริษัทไทยพาณิชย์การขายกิจการให้แก่ นายอรรักษ์ ลีวัระ เจ้าของ
หนังสือพิมพ์ “ สยามนิกร ” รายวัน และหนังสือ SIAM CHRONICLE รายวัน
ได้รับเชิญให้ไปร่วมงาน และเป็นหุ้นส่วน มีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของบริษัท เขียน
บทความและคอลัมน์ “ ระหว่างบันทึก ” ประจำ “ พิมพ์ไทย ” หนังสือเช้า
ซึ่งออกใหม่ประจำวันจนถึงปัจจุบันรวมเวลา ๑๘ ปี

งานประพันธ์ เริ่มเขียนเรื่องสั้นลงหนังสือ “เสนาศึกษา” และ “ศัพท์ไทย” “ไทยเขมม” แต่ พ.ศ. ๒๔๖๑ เป็นประจำตลอดมา เมื่อได้เป็นบรรณาธิการ “สุภาพบุรุษ” รายบักษ์ ก็เริ่มประพันธ์นวนิยายขนาดยาวและเรื่องสั้นลงหนังสืออื่น และเพื่อนหนังสือรายคาบแทบทุกฉบับตลอดจนแปลงงานวรรณกรรมของ เมรี คอเวลล์, จอห์น กอล สเวตซ์, อนาโตน ฟรานส์, ยาร์ดี, ก็ เดอ โมปาซองส์ และอื่น ๆ ตลอด ๓๘ ปีของชีวิตนักหนังสือพิมพ์ ไม่สามารถแยกออกจากชีวิตของการประพันธ์ ได้ทำควบกันไปทุกโอกาสและเวลาอำนวย ได้ประพันธ์เรื่องสั้นลักษณะต่าง ๆ กัน ไว้กว่า ๓,๐๐๐ เรื่องนวนิยาย และวิทยานิพนธ์พิมพ์เป็นเล่มแล้วโดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ กันกว่า ๕๐ เล่ม และห้องค้าการค้าของครุสภาไว้จะพิมพ์ต่อไปอีกกว่า ๒๐ เล่ม ทางวิทยุกระจายเสียง เขียน “ข้อคิด” ซึ่งเกี่ยวกับปรัชญาในการครองชีวิต เป็น การประจำวันอยู่ ๒ ปี ออกอากาศโดย ท.ท.ท. และที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่ง เดียวกันนี้เองได้เขียนบทละครวิทยุ เรื่อง “ล่องไพร” อันเป็นนวนิยายผจญภัย ออก อากาศเป็นประจำสัปดาห์ ติดต่อกันเป็นเวลา ๕ ปีเต็ม ทางโทรทัศน์ เขียนบทละครออกอากาศทั้งช่อง ๕ และช่อง ๖ มากกว่า ๕๐ เรื่อง และยังเขียนอยู่ เป็นการประจำเดือน

งานสาธารณะ

เป็นกรรมการบริหารในคณะกรรมการชุดแรกของ ส.น.ท.

เป็นอุปนายกของ ส.น.ท. ในปัจจุบัน

เป็นอุปนายกของสมาคมภาษาและหนังสือ

เป็นกรรมการบริหารมูลนิธิวิชาการหนังสือพิมพ์

เป็นกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นกรรมการมูลนิธิราชประชาสมาสัย

เป็นกรรมการสภาสังคมสงเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

เป็นที่ปรึกษาสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นประธานกรรมการประชาสัมพันธ์สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย

เป็นสมาชิกสภาข้าราชการธรรมนุญ

เป็นผู้บรรยายพิเศษลักษณะวิชาการบริหารฝ่ายบรรณาธิการในแผนกวารสารศาสตร์ คณะ

สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ด้านต่างประเทศ

๑. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้รับเชิญจากรัฐบาลเยอรมันตะวันตกไปสังเกตสถานการณ์

ในเบอร์ลิน และเยอรมันตะวันตก

๒. ใน พ.ศ. เดียวกันนี้ ได้รับเชิญไปประชุม APACL องค์การต่อต้านคอมมิวนิสต์

ครั้งที่ ๕ ณ เซอูลประเทศเกาหลี

๓. ได้รับเชิญจากรัฐบาลไต้หวันให้ไปสังเกตการณ์ ณ เกาะคีมมอย

๔. ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้รับเชิญไปประชุม APACL ครั้งที่ ๖ ณ กรุงไทเป

และดำเนินงานหัวเกาะไต้หวัน

๕. ปีเดียวกันนี้ ได้รับแต่งตั้งร่วมคณะผู้แทนไทย ไปร่วมสัมมนาขององค์การซีโต้

ณ เมืองลอสฮอร์ประเทศปากีสถาน

๖. ได้รับเชิญจากบริษัทการบิน AIR FRANCE เดินทางรอบโลก

๗. ได้รับเชิญจากรัฐบาลเยอรมัน ไปสังเกตสถานการณ์ เบอร์ลิน และเยอรมัน ตะวันตกอีก พร้อมทั้งรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

๘. ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้รับเชิญจากรัฐบาลญี่ปุ่นไปเยือนประเทศนั้น เพื่อ สังเกตการณ์การเศรษฐกิจ ศึกษาวัฒนธรรม และเพื่อความเข้าใจอัน ดีระหว่าง กัน ก่อนนายกรัฐมนตรีอิคเคะจะเดินทางมาเยือนไทยในเดือนพฤศจิกายน

๘. ได้รับเชิญจากสมาคมการประพันธ์พลีปปีนส์ให้ไปประชุมที่บาเกียว ในเดือนธันวาคม

๑๐. ได้รับเชิญจากบริษัทการบิน SWISSAIR และรัฐบาลสวิสส์ให้ไปเยือนประเทศ สวิสเซอร์แลนด์

งานอดิเรก

๑. ค้นคว้าทางพุทธปรัชญา จิตวิทยา ประวัติศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
๒. ป่าภูถาและอภิปราย
๓. เลี้ยงกล้วยไม้
๔. การดนตรี
๕. ออกป่าล่าสัตว์ใหญ่

เมื่ออายุ ๑๐ ปี คุณมาลัยจากกำแพงเพชรมากรุงเทพฯ คุณมาลัยมาเรียนหนังสือต่อ เมื่อจบการศึกษาแล้ว คุณมาลัยก็มีได้ทอดทิ้งการศึกษาเสียเลยทีเดียว ยังคงศึกษาหา ความรู้ ความชำนาญต่อไปอีก ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ในบั้นปลายของชีวิต

คุณมาลัยได้รับพระราชทานปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางวารสารศาสตร์ ซึ่งมีคน
หนังสือพิมพ์น้อยคนที่จะได้รับเกียรตินี้ คุณมาลัยเริ่มชีวิตการศึกษาที่วัด โดยเริ่ม
ต้นแต่วัดพิศุทธิมิช วัดเทพศิรินทร์ วัดบวรนิเวศ และวัดสระเกศ แต่ละที่
คุณมาลัยจากไปแล้ว คุณมาลัยอายุ ๕๘ ปี คุณมาลัยจากกระท่อม ป.ล. ถนน
ราชวิถีไปเมื่อวันที่อังคารที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เวลา ๑๗.๔๕ น. ด้วยโรค
มะเร็งในปอด ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ รุ่งขึ้นวันที่ ๒๑ คุณมาลัยก็ได้กลับไปอยู่
ที่วัดอีกครั้งหนึ่ง แต่คราวนี้เป็นวัดมกุฏกษัตริยาราม นับเป็นวัดสุดท้าย

คุณมาลัยสร้างตัวที่วัด และต้องสลายตัวที่วัดอีกเช่นเดียวกัน ความหม่นเวียน
เปลี่ยนแปลงของโลกมีเกิดก็มีดับ แต่คุณมาลัยดับ ดับจริง ๆ บุตรและภรรยาต้องต่อสู้
กับความมืดมดอย่างทรหด เหลือแต่พระคุณอันสูงสุด ผลงานที่มีค่า และ
ปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรีทางวารสารศาสตร์ของคุณมาลัยเท่านั้น ที่คอยค้ำจุนใจให้ครอบครัว
ดำเนินภาวะไปด้วยความทนงและความสุข จวบจนชีวิตทุกชีวิตในสภ “สุพินิจ”
จะตามไปพบกับคุณมาลัยอีก ทั้งนี้สักก็ชาติก็ตาม ได้มุ่งมาดปรารถนาไว้เป็นที่สุดแล้ว.

เมื่อคนเราอยู่ในป่าชีวิตทุกชีวิตมีค่าเท่ากันทั้งนั้น ไม่ว่าท่านจะเป็นชาวกรุงและเขาจะ
เป็นชาวเขาชาวดอย

(ล่องไพร, นวนิยาย)

น้อย อินทนนท์

“ — — — คุณเอาอะไรมาคิดว่าความรักจะมีแต่ในเมือง ส่วนในป่ามีแต่ความคิดเนื้อต้อง
ใจ และความใคร่อย่างเดียรรจน เปล่า สิ่งที่คนเมืองเรียกว่ารักต่างหากเป็นความใคร่
ส่วนในป่านะเป็นรักจริง — — — ”

(ล่องไพร, นวนิยาย)

น้อย อินทนนท์

“ ทุกอย่างแหละที่ชีวิตจะมีให้ แต่ไม่ใช่อย่างที่เรารู้จักกัน ขันหักกับข้าผ่านมาแล้ว บางคราว
อดไม่มีอะไรจะกิน แม้แต่กลอยหรือกบเขียวคดเป็นเวลาหลาย ๆ วัน บางคราวเราเป็นไข
นอนจมอยู่ด้วยกัน โดยไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเหลียวแล จนกระทั่งหายไปเอง ทุกสิ่งทุก
อย่างแหละที่ชีวิตจะมีให้ นอกจากชีวิตของคนเดนตายเท่านั้น — — — ”

(ตาลยอดด้วน, เรื่องสั้น)

เรียมเอง

โดยกำเนิด มนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระ เป็นไทแก่ตัวทุกประการ ปราศจากข้อผูกพันและพันธะแก่ผู้ใดและสิ่งใดในการที่จะเป็นตัวของตัวเอง การศึกษาและขนบธรรมเนียมประเพณี และสังคมที่ได้รับการอบรมที่หลัง เพียงแต่มีความหมายจะให้เขาประพฤติถูกต้องตามธรรมเนียม และอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ต่อไปอย่างดีที่สุดที่จะทำได้ แต่มิได้หมายจะให้ทอดตัวลงไปเป็นทาสแก่ความปรารถนาของผู้อื่น โดยสูญเสียความเคารพตนเองทุกประการ

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

กฎเกณฑ์และระเบียบแบบแผนของสังคม ก็ทำนองเดียวกับกฎหมาย มิได้หมายความว่าดีและถูกต้องเสมอไป มิฉะนั้นเราก็คงจะไม่มีการสังคายนา ไม่มีการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าอาจจะเก่าเกินไป แต่ศรัทธาอย่างเดียวในการครองชีวิต คือศรัทธาตามพุทธวินัย และพระธรรมคำสั่งสอนของพระผู้รู้แจ้งเห็นจริง ศรัทธาในการศึกษาตัวเอง รู้จักตนเองก่อนที่จะศึกษาค้นอื่น และรู้จักคนอื่นต่อไป

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

“เสียใจ. ผมหัวเก่าเกินไปที่ยังคิดว่า ความกตัญญูและรู้จักตัวของตัวยังเป็นคุณธรรมอัน
ประเสริฐของมนุษย์ ไม่ว่าจะแก่นักมวยหรือนักอะไร ระวังหน่อยคุณช่อลดา ความ
ล้มตัวเช่นนั้นนำไปสู่ความประมาท และนักมวยที่ประมาทไม่อาจจะเป็นแชมป์เปี้ยนที่ดี
ได้”

(แชมป์เปี้ยนโลก, นวนิยาย)

แบบตลกกร๊อบ

“แน่ละ ความผิดหวังทั้งหลายเหล่านี้มาซึ่งความปวดร้าว แสงใจเสมอ แต่เธอก็หลีกเลี่ยง
ไม่พ้น เธอจะต้องผจญกับมัน ไม่ว่าจะหันหลังให้เวทีมวยกลับไปสู่ไร่นา หรือ
พยายามบากบั่นต่อไปในชีวิตนี้”

(แชมป์เปี้ยนโลก, นวนิยาย)

แบบตลกกร๊อบ

“ฉันต้องการที่จะมีความสุขหนักหนา — — — อยากทราบสักครั้งเท่านั้นว่า ความสุขของคนเราหมายความลึกซึ้งถึงเพียงไหน โอ้! ปรีชา ฉันคิดไม่เห็นเลยว่า เหตุไฉนฉันจึงจะต้องทนทุกข์ทรมานไปชั่วชีวิตด้วยเหตุนี้คนเดียวที่โลกงโงะฉันผิด? เมื่อความรักและความสุขทางเซ่นออกมาหาฉันแล้ว โฉนจะไม่ให้ฉันยอมรับเอาไว้? โฉนฉันจะยอมให้ผ่านพ้นไปเสีย? ฉันไม่ใช่คนที่ทำผิดคิดมิชอบอย่างไรเลย!”

(สวรรค์ในนรก, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

มันอาจจะเป็นความฉลาดหรือพูดกันตรงๆ มันอาจจะเป็นการโง่บัดซบซัดๆ ที่คนเราจะครองชีวิตอยู่ไปวันหนึ่งๆ โดยไม่ได้คิดถึงสวัสดิภาพของวัยอันสูงงอมวันหนึ่งข้างหน้า วัยซึ่งนัยน์ตาของท่านจะฝ้าฟาง วัยซึ่งคนโดยมากกลัว เพราะมันเป็นวัยของการถูกทอดทิ้ง ละเลยไม่เหลียวแล วัยซึ่งไม่มีใครสนใจเพราะมันเป็นวัยชราซึ่งมักจะถูกลืม แม้แต่ผู้ที่เคยรักเราและเราเคยรัก

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ความจริงที่เพียงไม่ได้ข้อหนึ่งอยู่ที่ว่า คนเราที่หวาดกลัวเท่ากับคนปราศยแล้วทุกประตู และโรคไม่สู้อะไรก็เกิดจากความกลัวและขาดความมั่นใจในตัวเองโดยเฉพาะ ถ้าหากจะมีเสียงหนึ่งเสียงใดก้องร้องตะโกนออกไปปลอบใจประชาชนพลโลกผู้ตื่นตระหนกตกใจว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อย ก็จะได้การต้อนรับอย่างเกรี้ยวกราว แต่ก็ไม่เคยปรากฏเสียงอย่างนั้น รัฐบาลเกือบทุกรัฐบาลในโลกกลับแสวงหาผลประโยชน์และอำนาจในการรักษาฐานะของตนด้วยความหวาดกลัวของพลเมืองไว้ตลอดกาล

(ป.ล., บทความ)

ม. บุญนิจ

ความรักอันหมกตมดงาม ซึ่งควรจะนำไปสู่การสมรสที่ผาสุกโดยมากต้องหยุดชะงักโรยราไป ถ้าไม่ด้วยการวางตัวปึงชาเป็นแบบผู้จัดเก็บไป ก็ด้วยความใจเร็วด่วนได้เกินไปของฝ่ายหญิง ในความรักและการสมรสนั้น การปลุกให้เกิดความปรารถนา การหลอเลียงให้มีชีวิตชีวา การทนุบำรุงให้เจริญ และการชักนำ เป็นบทกวีอยู่ในตัวของมันเอง— บทกวีของการเกี่ยวพาราตรี ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของทั้งสองฝ่าย

(ชีวิตสมรส, บทความ)

ผุ่สดี

ดอกจันทน์กะพ้อร่วงพรู แต่มิได้หล่นลงสู่พื้นดินทีเดียว กลับสีขาวของมันน้อยๆ และ
อ่อนนุ่มปลิวกระจายตามลมเหมือนฝูงผึ้งซึ่งแดกรัง ไปตกที่นั่นนิตที่นั่นน้อย บนพื้นสีเขียว
ในลำคู เคลื่อนกลาตอยู่รอบโคนต้นอย่างที่เคยหล่นมาแล้วในชีวิตของมัน ต่างแต่วັນ
ไม่มีใครเขาจะเหลียวแล ไม่มีใครเขาจะเอาใจใส่ ไม่มีแม้แต่เด็กจะคอยเก็บไปร้อยเป็น
พวงมาลัยเล่น หรือใส่พานบูชาพระ บางกลีบเคราะห์ร้ายปลิวไปตกลงกลางทางเดินก็
รังแต่จะถูกเหยียบย่ำแหลกเหลวไปได้ฝ่าเท้าที่โหดร้ายของคนผู้ไม่รู้จักค่าของมัน ทำนอง
เดียวกับหัวใจอันบริสุทธิ์ของหญิงสาว ถูกขยี้โดยชายผู้ไม่รู้จักคุณค่าของความรัก

ดอกจันทน์กะพ้อร่วงพรู แต่มิได้หล่นลงสู่พื้นดินทีเดียว เกษรเล็กๆ แดงเรื่อแกมเหลือง
ลอยว่อนกระจัดพลัดพรายอยู่ในอากาศที่โปร่งสะอาดหน่อยหนึ่ง เหมือนลวดลายของตา
ชายที่คลุมไทรพระ กลีบและเกษรอาจจะตกลงถูกเหยียบเป็นผุยผงไป โดยผู้คนที่เข้ามา
พลุกพล่านอยู่ในบ้านวันนั้น แต่ไม่มีใครเลยจะสามารถเป็นมารทำความซอกซำให้แก่
กลิ่นหอมหวานวนใจของมันได้ กลิ่นที่พุ่งขจรอยู่ในอากาศซึ่งล่องลอยไปทั่วบริเวณบ้าน
อย่างที่มีมันเคยพุ่งมาแล้วตลอดชีวิต — — — ๖ ๖

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ขณะที่ห้องฟ้าในชีวิตมีดมน สิ่งหนึ่งที่คนเราจะพึงกระทำ มิใช่เงยหน้าขึ้นสู่ด้านบน ให้เหวตาเบื้องบนหรือคนอื่น หากอยู่ที่นั่งลงพัก ทำนองเดียวกับคนได้รับความลำบาก ทรากตรำในการเดินทางทุกรันดารมาแต่ไกล พยายามมองหาทิศทาง และรวบรวมพลังเสียใหม่ แล้วจึงออกเดินทางต่อไป แต่ขณะที่ท่านพักนานเกินไป ด้วยความครุ่นคิดถึงแต่ความผิดหวัง ความน้อยเนื้อต่ำใจ ซึ่งผ่านไปเป็นความหลังอย่างไม่มีทางจะแก้ไขได้ ท่านก็อาจไม่มีโอกาสลุกขึ้นเดินต่อไปได้ไกล

ความหลังหรือสิ่งใด ๆ ที่ผ่านไปแล้วมิได้มีความหมาย จะให้กลับมาคอยบันทึกทบทวน และมานะพยายามของคนเรา ให้ทอดอ้อมมากไปกว่าสำหรับจะเป็นประทีปส่องทาง และเตือนให้ท่านระมัดระวังตัวต่อไปในอนาคต ขณะที่เราปล่อยให้ความหมกมุ่นครุ่นคิด เข้าครอบงำจิตใจนานเกินไป แทนที่จะเป็นประโยชน์และเป็นยาบำรุงกำลัง มันก็กลับกลายเป็นไร้สาระ และยาพิษอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961132168

(ชีวิตประจำวัน. บทความ)

ม. บุญนิจ

“ — — — โลกไม่ต้องการอักษรศาสตร์ การดนตรีหรือวิชาช่างจิตรกรรม เหมือนต้องการเด็กตะกละขี้แย ซึ่งจะเติบโตขึ้นเป็นชายหญิงขี้แยตะกละตะกราม ส่วนใหญ่ของคนเหล่านี้ไม่มีความมุ่งหมายอะไรในชีวิต นอกจากตะกละตะกรามและขี้แย — — — ”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

ม. ชูพินิจ

“ — — — เมื่อมีชาติ ประเพณีก็ต้องเกิด แล้วก็เจริญก้าวหน้า และประเพณีก็มีลักษณะไม่ผิดอะไรกับผลไม้สุก เมืองอมหนักเข้ามีแมลงหรือหนอนเจาะก็จะนำหล่นลงมาจากกิ่ง — — — ”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

ม. ชูพินิจ

“ — — — คนกล้าเขาย่อมซ่อนความเจ็บปวดไว้แต่ในใจ และแน่ที่เดียวในเรื่องรักนั้นคนที่พูดน้อยที่สุด เป็นคนรักมากที่สุด — — — ”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

ม. ชูพินิจ

“ ท่านขุนไม่ควรจะไปคิดถึงการตอบแทนเมื่อท่านขุนทำคุณกับใคร ความกตัญญูคุณเวท
เป็นสิ่งที่คนเราไม่มีสิทธิ์จะเรียกร้อง --- --- ”

(สุกหนทนา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ทุก ๆ วันเสียงบันลั่นอยู่ตามป่า ตามทุ่งและเชิงเขา พอดตกเย็น พวกคนใช้ก็ทามเหยื่อ
มี ไก่, เก้ง, กวาง หรือเสียงผาดตืดมือมาเสมอ ไกลจะสันดูขุนนางอยู่ในมิช้านานนี้
แล้ว ฤๅนส่งสัญญาณให้รู้ล่วงหน้ามาแต่ไกล ไบไม้ถูกลมพัดปลิวว่อนมาเหนือสนาม
หญ้าแลท้องทุ่งราวฝูงนก อากาศกรุ่นไปด้วยกลิ่นของดินและ แผ่นโลกซึ่งร้อนและเหนียว
อ่อน --- เหนียวและร้อนเหมือนหนังร่างกายของสตรีที่ชุ่มไปด้วยเหงื่อขณะเมื่อเปลื้อง
เครื่องแต่งตัวออกอย่างเกียจคร้าน.

(ไม่มีอะไรเกิดขึ้น, เรื่อง สั้น-สั้น)

เรียมเอง

“ — — — พิมพ์ ฉันอาจจะแตะต้องตัวเธอไม่ได้ แต่นั่นได้รับความสุขยิ่งกว่านั้น จากการฟังเธอพูด ได้ยินเสียงหัวเราะ ข้าเลื่องดูกระโปรงปลิวไปตามลม และเห็นนมสะท้อนขึ้นลงในเสื้อทุกๆ อริยาบถเวลาเดิน มันไม่เกี่ยวกับการแตะต้องอะไรหรอกพิมพ์ ฉันพอใจที่จะได้ยินเสียงฝีเท้าเธอเดินแล้วเบาเข้ากับพื้นห้อง เสียงกระซิบกระซาบในที่มืด ประกายผมมันเกิดจากกระทบกับแสงแดดหรือแสงเดือน ทำไมฉันจึงจะต้องตาย ในเมื่อฉันยังมีตาของเธอสำหรับจะดู — — — ตาที่ดำยิ่งกว่านิล ผมที่ละเอียด แล้วยังสะโพกที่แกว่งเวลาโกรธกระพืดกระพืด มันยังมีอะไรอีกหลายอย่างนะพิมพ์ มีความหมายสำคัญสำหรับฉันยิ่งกว่าโลก ยิ่งกว่าชีวิต ยิ่งกว่าความชื่นชมยินดี หรือความเจ็บปวดรวดร้าว ยังมีอะไรต่ออะไรอีกหลายอย่างที่โลกนี้ ชีวิตนี้ยังเป็นหนี้ฉันอยู่ — — — ทำให้ฉันไม่อยากตาย — — — ”

(คนที่ไม่ยอมตาย, เรื่องสั้น)

□ เรียบเอง □

“ ในทันทีที่เอ็งเป็นเมียติดเรื่อง เราจะต้องเลิกติดต่อกันอย่างจำปา เอ็งจะต้องเป็นเมียมันต่อไปคนเดียว คิดถึงข้าอย่างพี่หรืออย่างซู้ที่เคยรักกันมาก่อน แต่อย่าคิดอย่างพี่! ”

(ทุ่งมหาธราช, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

“ — — — ความไว้วางใจในเกียรติยศอย่างเปล่าๆ ซึ่งชั่วช้าเสียยิ่งกว่าอาชญาโทษ เจ้าข้อ
นี้เองที่ชักพาให้เด็กหญิงที่น่าสมเพชเหล่านั้นพากันกระทำฆาตกรรม และอัตวินิบาตกรรม
และล่วงละเมิดศีลธรรมของประชาคม เพราะทนต่อกฎอันเต็มไปด้วยอันตรายเป็นชีวิตไม่
ได้ ที่จริงมนุษย์ชาติต่างหากซึ่งควรละอายแก่ตัวเอง เพราะตีค่าความรักเป็นความเลว
ทรามไปหมด ”

(ศีลธรรมของมนุษย์, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

— — — ความรักที่เกิดขึ้นโดยปราศจากต้นเหตุหรรษาะนั้นเป็นความรักอันบริสุทธิ์ผุดผ่องและ
สูงส่ง เพียงแต่การได้พบปะซึ่งกันและกัน ได้ไปมาหาสู่กันทุกวัน การชำเลื่องนิตย์ม
น้อยเท่านั้น ก็เป็นการยืนยันความรักซึ่งกันและกันอย่างพอเพียงแล้ว

(สูดหนทาง, นวนิยาย)

แม่อนงค์

“ — — — สัญชาติญาณของบ้ำดงดูจะไม่ไปไหน อารยธรรมอาจจะเปลี่ยนรูปโฉมโนม-
พรรดภายนอกของโลกและมนุษย์ไป ขนบประเพณีและมรรยาทของสังคมได้รับการตัด
แปลงขัดเกลาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย แต่จิตใจของเรายังคงเดิม — — — จิตใจยังคงตก
เป็นทาสของสัญชาติญาณกามารมณ์แบบเก่า อยู่ภายใต้การบังคับเรียกร้องของร่างกาย
ตราบใดที่ใจเรายังอยู่ในภวะนั้น ความเจ็บ ความอ้ำว้าง ว้าเหว่ ซึ่งเป็นยอด
ปรารถนาของผู้รักสงบ ก็ยังจะคงเต็มไปด้วยอันตราย จากการตกอยู่ใต้อำนาจของสัญ
ชาติญาณนั้นต่อไป

(พาดลุ่ม, เรื่องสั้น)

เรียมเอง

ในบรรดาอารมณ์ที่ชั่วร้ายทั้งหลายไม่มีอะไรเลยจะรุนแรง เท่ากับอารมณ์ของ ความหวาด
กลัว ไม่ว่าจะกลัวจน กลัวคนจะไม่รัก กลัวความทุกข์ยาก กลัวความอดอยาก กลัวจะ
ไม่มีที่อยู่ กลัวไม่มีงานทำ กลัวความเจ็บไข้ได้ป่วย กลัวความอ้ำว้างว้าเหว่ และทุก
สิ่งทุกอย่าง กลัวจนกระทั่งสิ่งที่ท่านไม่ทราบว่ามันเป็นอะไร และคืออะไร ?

(วิถีชีวิต, บทความ)

หมาย บูห์นิจ

จากสวนหลังบ้านเสียงจิ้งหรีดและแมลงต่าง ๆ ร้องขึ้นมาแผ่ว ๆ เสียงของมันแหลมเล็ก ว่าง
เวงและเศร้าอยู่ในความมืด มีหนารู้สึกใจผ่องขึ้นมาอย่างบอกไม่ถูก แล้วก็ว่าแห้ว แต่ไม่
ใช้ว่าแห้วด้วยนึกถึงผู้ใด แม้แต่สุเมธ หากว่าแห้วใจตนเองอยู่ในท่ามกลางความมืดภายใต้
ราตรีที่ท้องฟ้าดำตาดไปด้วยดวงดาวระยิบ ว่าแห้วภายใต้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ซึ่งทำ
ให้โลกเป็นโลก ให้มนุษย์เป็นมนุษย์ ปุ่ดชนแต่ละคนงมหายไปตามวิถีทางของตนเอง
แล้วแต่อำนาจของกฎธรรมชาติจะบังคับให้เป็นไป

(มัทนา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“ชีวิตมีค่าอะไร ถ้ามันจะราบรื่นไปเสียทุกอย่าง ปราศจากอุปสรรคที่จะดิ้นรน ปราศจาก
อันตรายที่จะต่อสู้ และปราศจากผู้ที่เข้าร่วมรับความสุข ความภาคภูมิใจ เพราะชัยชนะ
ที่เราได้มา —”

(ทุ่งมหาพรต, นวนิยาย)

□ เรียมเอง □

“ถ้าคิดว่าจะร่วงหล่นลงด้วยน้ำใจของคุณ, เพื่อนรัก, มันคงไม่ก่อนใบไม้ในหน้าจะร่วง
หมดเป็นแน่ — — —”

(ไม่มีอะไรเกิดขึ้น, เรื่อง สั้น--สั้น)

□ เรียบเอง □

“อ้อ! คุณเขียนเพื่อจะให้ใครรู้และบูชาเรื่องของคุณเท่านั้นหรือ?” เขาตั้งกระทู้ “คุณ
วิงวอนอันขอการสรรเสริญเยินยอจากชุมชนใจบาปหยาบช้า ธรรมจริยาต่างๆนั้นหรือ?
หรือว่ากันได้เขียนเรื่องเด็กหญิงโง่ๆ ที่หลงรักกับผู้ปกครองหล่อน และเมื่อแต่งงานแล้ว
กลับหนีตามพระเอกลิเกหรือคนซบถไป หรือว่ากันได้หยิบปัญหาอันเหลวแหลกระหว่าง
เพศชนมาเขียนฉีกช้ออกเป็นชิ้นๆ? ก็เปล่าทั้งสิ้น ก็เมื่อเช่นนั้นจะให้กันหวังได้อย่างไร
ว่าพวกแม่ค้าชาวตลาดจะยกย่องเรื่องของคุณ มันไม่ผิดอะไรกับจะให้เขาชอบพระนลคำ-
ฉันทน์ หรือ ไตรภูมิพระร่วง นี่แหละกันจึงขอบอกว่าคุณพอใจแล้วเท่าที่กันเป็นอยู่เวลานี้
ก็อนึกแต่งหนังสือที่ไม่มีใครรู้จักและบูชา”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

□ ม. ปุพินิจ □

“มันอาจจะเป็นโลกของพระศรีอารีย์” อีวรงพิมพ่า “ถึงกระนั้นมนุษย์เรายุคนนี้อาจไปถึงได้ ไม่ใช่อนาคต ไม่ใช่ชาติหน้า แต่ในชาตินี้ถ้ามนุษย์พยายามกำจัดความเห็นแก่ตัวให้น้อยลง แผ่เมตตาจิตให้มากขึ้น — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

“— — — ธรรมดาคนเรามักจะไปรู้สึกค่าของอะไรก็ต่อเมื่อสูญเสียสิ่งนั้นไปเสียแล้ว และคร่ำครวญว่าพันด้วยความเสียดาย โดยไม่มีวันที่จะได้มันกลับคืนมา — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ความรักจะต้องก่อรากของมันขึ้นเอง จนบุคคลสองคนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อันหนึ่งอันเดียวในความคิด อันหนึ่งอันเดียวในความหวัง อันหนึ่งอันเดียวกันในศรัทธา ขณะใดที่บุคคลเรตคอยู่ในภวะนั้นแล้ว ไม่มีอำนาจใดในโลกนี้เลยจะมาแยกออกจากกันได้

(เกิดเป็นหญิง, นวนิยาย)

แม่อนงค์

“ — — — มองดูกรุงเทพฯ ข้างหน้าคุณก็จะเห็นแต่สิ่งเจริญตา และคนที่เจริญใจ ใช้ชีวิตกันอย่างในโลกนี้ไม่มีอะไร นอกจากความสุข และเสียงหัวเราะ แต่มองเข้าไปข้างหลัง คุณก็จะเห็นอย่างที่คุณกำลังเห็น และผมกำลังเห็น สถานที่อันเป็นแหล่งเพาะความสกปรกเชื้อโรค นักเลงและความเสื่อมของศีลธรรมจรรยา แต่ละไบหน้าบอกถึงประวัติความทุกข์ทรมานอันปราศจากการเหลียวแลของแต่ละคน แต่ละไบหน้าบอกถึงน้ำตาที่ตกใน และเสียงร้องไห้ที่อดกลั้น นั่นผู้ชายที่อนาคตเต็มไปด้วยความมืดมน นั่นผู้หญิงที่ความยากจนบังคับให้บำเพ็ญชีวิตอยู่ได้ด้วยการขายตัว และนั่นเด็กซึ่งหวาดเสียว ไม่มีผ้าจะคลุมกาย ไม่มีอาหารจะทะนุบำรุงพอ ไม่มีใครจะอบรม ความรักของพ่อแม่ด้าน เพราะทุกข์ทรมานที่ได้รับไม่ต่างอะไรกับเด็กตามท้องไร่ท้องนาที่คุณเห็นมาแล้ว ”

(บุษบาเสียงเทียน, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

“ — — — ผู้ต้องหาตามสายตาของกฎหมายอาจจะยังบริสุทธิ์จนกว่าศาลจะได้พิสูจน์ความผิดแน่ชัดลงไป แต่ในสายตาของผู้ตอกฎหมายและสังคม ผู้ต้องหาเป็นผู้ร้ายไปแล้ว ”

(นามนี้ไม่เป็นข่าว, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

ดูของเฟลีนแล้ว ตราบใดที่เขาเป็นผู้รับใช้ประชาชน สิทธิในความสุขหรือประโยชน์
ส่วนตนจะต้องยับยั้งไว้ก่อน เขาอาจจะแต่งงานเมื่อเวลานานไป เมื่องานในหน้าที่ได้
ปฏิบัติสำเร็จแล้ว เจ้าสาวของเขาอาจจะเป็นเฟลีน และก็อาจจะเป็นวิไล แต่ในปัจจุบัน
เขาจะต้องแต่งงานกับประชาชนทั้ง ๑๗ - ๑๘ ล้าน ทนทุกขทรมานด้วยกันต่อไป กัด
ฟันเผชิญกับภาวะอันคับแค้นแสนเข็ญกันต่อไป จนกว่ายุคที่ตกวัน จะสว่างรำไรขึ้นที่
ขอบฟ้า

(เกิดชาติหนึ่ง, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

อุดมคติมิใช่สิ่งที่ท่านจะเปลี่ยนแปลงมาเนพฤติกรรมอันแจ่มกระจ่างแก่ความเข้าใจของคนทั่วไป
ได้ภายในเวลาอันจำกัด และเมื่อท่านรักที่จะรุดหน้าไปตามศรัทธาและหลักการอันนั้น
ท่านก็ควรพร้อมที่จะรับความขมขื่น ความปวดร้าว แสงลงใจ แม้กระทั่งการเสียสละ
ด้วยการชดใช้ของท่านเอง

(เกิดชาติหนึ่ง, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

“แซมเปียน เพื่ออะไรกัน? เพื่อที่ฉันจะได้รับการตอบแทนจากใครต่อใครอย่างที่ได้รับมาแล้วอย่างนั้นหรือ? ขอให้ดูว่าเวลานี้ฉันมีอะไรเหลือ นอกจากตัวเปล่า เงินทองที่สะสมเอาไว้ได้หมดไป ผู้ที่เรียกตัวเองว่าเพื่อนฉันในเวลาชนะหายหมดในเวลาแพ้ เลิกกันที่สำหรับชีวิตโกหกตอนหลัง ฉันรู้ตัวที่ว่าที่อยู่ของฉันต่อไปคือ คับได่ กั๊ววักกับควายกลางทุ่งนา — — —”

(แซมเปียนโลก, นวนิยาย)

แบตตลิ่งกร็อบ

“— — — ฉันไม่ได้บอกเธอหรือว่า เพื่อนจริงในวงการกีฬาทำนองเดียวกันกับในวงการอื่น อาจหาได้เป็นหมื่นเป็นแสนเมื่อกำลังเจริญรุ่งเรือง ชื่อเฟื่องเป็นที่เชิดชูยกย่องแก่คนทั่วไป แต่หันไต่ที่เธอตกต่ำ หันไต่ที่เธอไม่เป็นอย่างความดีความหวัง หรือความเพ้อฝันของเขาจะวาดให้เป็น เธอก็จะถูกละลืมเหมือนไม่มีตัวตนอยู่ในโลกนี้ นั่นแหละที่เรียกกันว่าชีวิต มันไม่มีอะไรนอกจากความผิดหวังบ้าง สมหวังบ้างติดต่อกันไป— — —”

(แซมเปียนโลก, นวนิยาย)

แบตตลิ่งกร็อบ

..... เด็ก ๆ ทั้งหลายก็เหมือนกัน ถ้าครูหรือผู้ใหญ่คอยแต่ประคับประคองกันเรื่อยไป ไม่ให้เด็กมีโอกาสใช้ความมานะพยายาม ความดิ้นรนต่อสู้ของตนบ้าง โตขึ้นก็รังแต่จะอ่อนปวกเปียก รู้ไว้เถอะว่า ทุกครั้งที่เราเผชิญหน้ากับปัญหาใด ๆ ไม่ว่ามันจะยากลำบากสักเพียงไหน ถ้าพยายามต่อสู้เอาชนะมันไปได้ ก็เป็นกำลังและกำไร สำหรับจะสอนให้รู้จักเผชิญกับปัญหาใหม่และใหญ่กว่าเก่าต่อไป

(บทเรียนจากชีวิต, บทความ)

□ น. น. น. □

ขณะเมื่อยังเป็นเด็กเล็กอยู่ในหัวเมือง ข้าพเจ้าเคยกลับจากการดูงานผ่านกองฟอนที่ลุดโพลงอยู่ในป่าช้า ข้าพเจ้าเคยผ่านศาลาและลานวัดที่ร่มครึ้ม ตลอดจนกระทั่งหลงป่าอยู่เป็นเวลาติดดินค่อนข้าง ในกรณีนั้นท่านรู้สึกเอ็นวาทไปตามไซส์นหลัง บางครั้งอาจจะออกวิ่ง บางคราวเหมือนจะก้าวขาไม่ออก เว้นไว้แต่เวลาที่มีสุนัขตัวเป็นเพื่อน เว้นไว้แต่จะร้องเพลงหรือผิวปากปลอบใจ หลายครั้งที่เดียว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความกลัวมักเกิดขึ้นในเวลาที่คนเราอยู่นิ่ง ๆ โดยไม่ได้ทำอะไร และในเวลาที่คนเราไม่ได้ทำอะไร กลับเป็นเวลาที่ทำมากที่สุดด้วยความคิด ขณะใดที่ท่านไม่คิด ท่านก็ไม่กลัว!

(แว่นใจ, บทความ)

□ จ. จ. จ. □

กฎที่ควรกำหนดจดจำในระยะนี้จึงมีอยู่ว่า อย่าวิพากษ์หรือพยายามค้นหาความผิดของคนรัก การบ่นกะปอดคะแปด จู้จุกจิกยิ่งเป็นโทษใหญ่ ในการที่จะเอามาใช้กับคนรักของเรา เมื่อเห็นสิ่งใดไม่เป็นที่พอใจ แทนที่จะบ่นพรั่ำรำพรรณหรือหน้าเจ้าเป็นม้าหมากรุก วิธีที่ถูกต้องที่ควรพยายามส่งเสริม สนับสนุนให้เขาแก้ไขปรับปรุงตัวของตัวเองต่อไปด้วยความมีความระต่อกันตามสมควร

(ชีวิตสมรส, บทความ)

□ **ผลดี** □

———หากความเห็นแก่ตนเองยังเกิดขึ้นในชั้นคณะผู้รั้งยังเห็นการปกครองของประเทศใดแล้ว ประเทศนั้นเป็นอันเตรียมการบังสุกุลได้ ความชั่วร้ายของฟิลิปปิน จะเห็นยวรั้งวิญญานของมนุษย์เราต่ำลงไม่ว่าจะอยู่ในชั้นเศรษฐีหรือกระยาจก หลักธรรมของชาติจะเป็นเพียงเพื่อความเห็นแก่ได้ของตนเอง กฎเกณฑ์ต่างๆ ถูกเพิกถอนทิ้ง ความสุจริตกลับเป็นคุณธรรมซึ่งละลឹมนกันเสีย ทรัพย์สินต่างๆ เลื่อมสูญไป สมาคมแลลโมสรทั้งหลายเป็นแหล่งของหลุมอบายมุขและเงิน!

(คนที่ไม่ยอมขายตัว, บทความ)

□ **มัลลย์ ฐุพินิจ** □

เมื่อคนเราเสียคนแล้ว เขาบอกตัวเอง ไม่มีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องเผชิญหน้ากับความจริง และเห็นสิ่งอื่นใด ก็คือความจริงที่แสลงใจ เขาเองยังอยู่ในฐานะของคนป่วยทั้งกายและใจ ครองชีวิตอยู่วันหนึ่งๆ ด้วยการปลีกตัวอยู่ห่างจากผู้อื่นเท่านั้น

(โรคเจ็บในอก, เรื่อง สัน — สัน)

□ เรียมเอง □

“ มาบัดนี้ฉันทราบดีแล้ว — — — ” เขากล่าวต่อไปอย่างอ่อนใจ “ ทราบยิ่งกว่าครั้งก่อน ๆ ว่า ฉันได้ทรุดโทรมและเลวทรามลงเพียงใด ทราบดีว่าคุณรังเกียจจนกระทั่งจะให้มืออันขาวสะอาดของคุณมาแตะต้องกับมืออันสกปรกโสมนของมัน เวลาที่เราอยู่ในที่ใกล้ชิดกัน แต่แม้กระนั้นหัวใจเหนือและหัวใจใต้ก็ยังไม่ห่างเท่ากับเรา ฉันเองไม่ได้เป็นอะไรเลย นอกจากตัวหนอนที่อยู่ใต้เท้าคุณ ”

(สวรค์ในนรก, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“แต่ทำไมจะต้องหอบหิ้วกันไปไกลถึงป่าหรือด้าบลเหล่านี้ ในเมื่อคุณพระต้องการเพียงหนีจากสงครามโลก มนุษย์และความหวาดกลัว” ข้าพเจ้าว่า “คนเราไม่มีวันจะหนีสิ่งเหล่านั้นพ้น ตราบใดที่เราหนีจากตัวเองไม่ได้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน นอกฟ้าบ้าหิมพานต์หรือเขาเขี้ยว หนีให้พ้นจากตัวเอง พิจารณาตัวเองเหมือนสังขารของคนอื่น และปลงตก เป็นอย่างเดียวกับจะดับความหวาดกลัวเหล่านั้นได้ มิฉะนั้นจะไปก็อาจจะเกิดกลัวความเปลี่ยว ว่าเหว่ ฝนที่ตกทั้งคืนทั้งวันตลอดเดือน น้ำที่นองไปทั้งป่าไปไหนไม่ได้ เพราะว่าตามความหมายและกฎธรรมชาติ มนุษย์เราเกิดมาเป็นสัตว์เนื้อ — — —

(ป.ล., บทความ)

ม. ชุพันธ์

บทเรียนที่ได้รับมาทั้งยามดีและยามร้าย ทำให้ข้าพเจ้าแน่ใจข้อหนึ่งว่า ไม่มีชีวิตมนุษย์คนใดในโลกนี้ที่จะไม่มีค่าควรแก่การศึกษา ควรแก่การพิจารณาและบันทึกไว้ ไว้บางที่ท่านผู้อ่านคนใดอาจจะได้พยายามรักษาสมุดบันทึกลงไปได้หมดจดงดงามพอ บางที่ท่านอาจจะกลับบันทึกความจริงลงในทุกสิ่งทุกอย่าง แต่แล้วเมื่อมีหน้าว่างเพราะติดธุระอื่นหรือลืมก็เลยปล่อยปละละทิ้งไว้ บางท่านอาจจะวิตกกังวลถึงสายตาคนอื่น ที่บังเอิญมาอ่านพบบันทึกประจำวันของท่านเข้า เลยกระดากอายเลิกไปก็มีมาก

(ป.ล., บทความ)

ม. ชุพันธ์

ตามความรู้สึกของภักดิ์ ความรักระหว่างชายหญิงมีอยู่อย่างเดียวกัน นั่นคือรักกันโดยไม่
ต้องการเหตุผล ไม่ต้องการมิตรภาพหรือความเหนียวรั้งยังคิดอะไร เพราะโดยรักย่อมหมาย
ครอบงำสิ่งเหล่านั้นไว้หมดแล้ว อารมณ์อาจทำให้หลงง่าย แต่มันก็เต็มไปด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ ในขณะที่เหตุผลเป็นเครื่องมือของมนุษย์ สำหรับจะเอาวัดเอาเปรียบกับทั้ง
ในการรับและการให้ แม้กระทั่งในเรื่องรัก

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ความรักของคนเรามีค่าอะไรเล่า ตราบใดที่ยังมีความระแวงแคลงใจเจือปนอยู่ มันไม่
ต่างอะไรกับยาพิษ ที่จะแทรกเข้าไปในความคิดของคนเรา จนกลายเป็นของขื่นขม และ
เมื่อคนเรานอนอยู่ในสภาพนั้นเสียแล้วก็ยากที่จะทำความเข้าใจกันได้ — — — ไม่มีอะไร
เลย — — — อัจฉราที่รัก — — — จะแสดงหัวใจ ผู้ชายเขา เท่ากับที่ได้ทราบว่าชาติ ศรัทธา
ชาติความเชื่อถือ ชาติความไว้วางใจ และชาติความควรระวังจากคนที่เขารัก — — คนที่
เขากำลังจะแต่งงานด้วย — — —

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

“ — — — ข้าต้องการเห็นทุกคนครบถ้วน และทุกคนในคลองได้ได้อยู่และกินกันอย่าง
คนควรจะอยู่ไม่ใช่อย่างวัวอย่างควาย จับได้จับไป ตายได้ตายไปไม่มีการเยียวยา
ไม่ได้การรักษาเพราะหาหมอไม่ได้ หากคนเหลียวแลไม่ได้ ในเมืองกับปากคลองห่างกัน
เพียงชั่วแม่น้ำคั้นเท่านั้น แต่เราก็อู่กันเหมือนคนละโลก และเกิดมาคนละยุค ข้า
อธิษฐาน สุดใจ ขอให้ข้ามีน้ำใจเข้มแข็งเหมือนพะยี่ เพื่อจะได้พาพวกเราไปสู่คืนวัน
ที่ดีกว่านี้ — — — ”

(ท่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรียมเอง □

มารยาทเป็นกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดขึ้นตามความนิยมของชุมชน
หรือชนบทรณนิยมของสังคมประจำยุคนั้น สมัยนั้น ที่เราเรียกกันว่า “ดี” ทั้งๆ ที่
หลายกรณี กฎเกณฑ์เหล่านั้นเป็นอันมากเต็มไปด้วยความหยาบคาย หน้าไหว้หลังหลอก
และสอนให้คนไม่เป็นตนของตน

(อาณัติกรของข้าพเจ้า, บทความ)

□ ม. ฐุพันธ์ □

เราควรจะทำความเข้าใจกันเสียให้ดีกว่า การแต่งงานไม่ใช่การเล่นหม้อข้าวหม้อแกงสำหรับเด็ก ๆ การมีครอบครัวเป็นนักพาระหว่างผู้ใหญ่ คิดดูเถิดว่าแม่พวกผู้ใหญ่ซึ่งเคยได้เห็นชีวิต ได้เห็นโลกและได้รับความชำนาญ รอบรู้ในการเป็นอยู่ของบรรดาสิ่งทั้งหลาย ยังอาจพลาดพลั้งกันได้มากมาย เหตุใดจนเด็กอ่อนไร้เดียงสาจะมีโอกาสชนะความพลาดพลั้งของการวิวาท์ไปได้ ?

(มีผู้เมื่อไรดี ? , บทความ)

□ เราย □

ความเข้าใจผิดอย่าง ใหญ่หลวงของคนเรา นั่นคือการนั่งลงยกมือ ขึ้นกอดอก แล้วก็วิพากษ์ว่า " ะ, งานบำเพ็ญนี้ใครจะทำมันได้ " จะเป็นงานประจำวันในหน้าที่ หรือรำเรียนวิชาใด ๆ หรือให้ความเอื้อเฟื้อแก่เพื่อนบ้าน โกลีเคียงก็ตาม หากเราปักใจมั่นลงไปว่า เราจะทำแล้วจะรู้สึกความสำเร็จตามความประสงค์เสมอ

การนั่งงอมืองอเท้าดูคนอื่นเล่นแล้วก็เชื่อว่าวาสนาจะบันดาล ให้สิ่งหนึ่ง สิ่งใดบังเกิด ขึ้นเอง นั้นเป็นความโง่เขลาอย่างหาที่เปรียบมิได้

(หากตั้งใจจริงทำนต้องสำเร็จ , บทความ)

□ มลย์ บูหิณจ □

“ นิ่งเสียดีกว่าวันดี ” หญิงชรา กล่าวต่อไปด้วยเสียงเดิม “ บ้าเองยินดีที่ลงเอยเสียได้เช่น
นั้น เจ้าร้องไห้เพราะไม่รู้ว่ามีนัยความว่าอะไร แต่ไม่มีอะไรในโลกที่จะมาทำให้
ข้าหลังน้ำตาเพื่อพ่อเสมได้ เพียงเมื่อเช้าข้าเองข้าเป็นแม่ของเด็กคนหนึ่งซึ่งไม่ประสีประสา
อะไรนอกจากรักความสนุกสนาน แต่คืนนี้ข้าเป็นแม่ของผู้ชายคนหนึ่งซึ่งอยู่ในบรรดาผู้
กล้าหาญทั้งปวง ไม่ว่าจะรุกหรือยุธาหรือที่ไหนในโลก คนทั้งเมืองเขาจะพากันพูดถึง
เสมอ — — — ลูกพระมหาเสนาธิ พวกผู้หญิงที่เป็นแม่ทั้งหลายคงจะพยายามสอนลูกของตน
ให้เป็นลูกอย่างเขาต่อไป ร้องไห้ทำไมวันดี เจ้าไม่รู้หรือหรือว่า ในโลกนี้มีอะไรต่อ
อะไรอีกหลายอย่างที่ยิ่งใหญ่กว่าความตาย นิ่งเสียเถอะ. ปล่อยให้พวกเด็กๆ หรือคนไม่
ประสีประสาดีกว่าเป็นคนร้องไห้ ”

(ตายเพื่อเกิด, เรื่องสั้น)

เรียมเอง

การพูดตรงอย่างซื่อเจ้าอาจจะไม่ค่อยมีคนชอบฟัง แต่บางครั้งมันก็ช่วยไม่ได้ ในเมื่อ
ก็พามวยเป็นทั้งหลักวิชา ศิลป์ และมนุษยธรรม ซึ่งต้องการเผชิญกับความจริงแทนการ
สรรเสริญเยินยอกันส่งเดชไป จนหลายนักมวยเสียคน และสิ่งที่ควรเป็นก็พากลายเป็น
ฆาตกรรม — — —

(แห่มเปียนโลก, นวนิยาย)

แบคตลิ่งกร็อบ

“...ในระหว่างคนที่เรารักกับคนที่รักเรา เมื่อบุษบงรักเขา บุษบงก็อยู่ในอารมณ์อย่างหนึ่งซึ่งชวนให้เคลิบเคลิ้ม ชีวิตเป็นของราบรื่นเต็มไปด้วยความสดชื่น และความหวังทุกอย่างในภาวะเช่นนั้น คนเราคิดว่าตนจะตาย แทนกันได้ และตาย แทนกันได้จริง ๆ เพียงแต่มันไม่เสมอไป... ในเมื่อคนเราแต่งงานกัน เปลี่ยนสภาพจากลูกกับตามือกับเท้ามาเป็นล้นกับฟัน เผลออยู่กับของจริงแทนภาพฝัน ความรักอาจจะเป็นกำลังใจให้บุษบงรับทุกข์ทรมาน ความขมขื่น กระทบกระเทือนใจไปได้ชั่วระยะหนึ่ง ชั่วหรือเร็วไม่สำคัญ แต่ในวันหนึ่งบุษบงก็จะรู้สึกว่าได้ถึงสายใยเส้นสุดท้าย แล้วชีวิตรักก็จะแหลกสลาย การสมรสเลิกล้ม เพราะอย่างธรรมชาติอื่นทั่วไป ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีขีดสุดของมัน”
หงสน

(สามเหลี่ยม, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

ชีวิตมีค่าอะไรถ้ามันราบรื่นไปเสียทุกอย่าง ปราศจากอุปสรรคที่จะค้นร่น ปราศจากอันตรายที่จะต่อสู้ ปราศจากผู้ที่พร้อมรับความสุข ความภาคภูมิใจ เพราะชัยชนะที่ได้รับมา ---

(ท่วมหาราช, นวนิยาย)

เรียบเอง

“ถึงแม้ว่าความรักอันยิ่งใหญ่ ศรัทธาอันสูงส่งและความหวังที่หวานชื่นของดิฉันจะแหลกสลายไปแล้ว ดิฉันก็ไม่ยอมปล่อยให้ตัวให้ตกต่ำตามไปด้วยเป็นอันขาด”

“ดิฉันได้สูญเสียความบูชาการระต่อผู้ชายที่ดิฉันได้มอบความสุขในชีวิตให้เขาไปแล้ว แต่ดิฉันจะไม่ยอมเสียการบูชาการระในตัวเอง ดิฉันจะแสดงให้เห็นว่า ดิฉันสามารถหาความสุขได้แม้จะไม่ใช้ในชีวิตรัก ซึ่งเคยว่ามันจะอยู่และหาไม่ได้”

(บทเรียนจากชีวิต, บทความ)

□ ก. ก. ก. □

“เดี๋ยวนี้ก็แน่ใจแล้วว่ามันจริงทุกอย่าง รู้ไหมครับ. ระหว่างที่คุณใช้ชีวิตสำราญอยู่กับท่าน เทวดาทิ้งหลายทีนี่ในดงเศรษฐี ที่ไม่มีใครรู้ว่าความอดอยากคืออะไร การไม่มีบ้าน ไม่มีอนาคต ไม่มีแม้แต่ความหวัง หมายความว่าอะไร พวกเราที่โน่นกำลังจะอดตาย บ้านของผมถูกขายเลหลัง วัควายไร่นาถูกยึด — จิบหายวายวอดหมดทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีอะไรเหลือ”

(เกิดชาติหนึ่ง, เรื่องสั้น)

□ เรียมเอง □

“ความรักเป็นของร้อน สำหรับผู้หวังคอยแต่จะรับ แต่เป็นของเย็นสำหรับหวังแต่จะ
ให้ — — —

ความรักสำหรับผมหมายถึงการให้ หมายถึงการทอดทูนสิ่งที่เรารักเรารู้อาษาในฐานะสิ่ง
อันควรแก่การสักการะ พ้นจากอำนาจฝ่ายต่ำหรือสิ่งปฏิกูลใด ๆ จะเกลือกกลั้วถึง ความ
รักสำหรับผมมิใช่หมายถึงการกระย้อกระแย่งเอาสิ่งที่ตนต้องการ โดยมีได้คิดว่ามันจะ
กระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของใครหรือไม่..... เหยียบย่ำไปบนหัวใจของใครหรือ
ไม่ — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

เพราะมัน. นัยน์ตาของผู้หญิงผู้มีหัวใจอันอิสระ คืออกฏของหัวใจยิ่งใหญ่กว่ากฎของมนุษย์
ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นความปรารถนาของผู้ชายปรากฏอยู่ในตาคู่นั้น เพราะว่ามันเป็น
นัยน์ตาของผู้หญิงรุ่นเก่าตัดผู้เต็มไปด้วยความเป็นผู้หญิงเต็มตัว

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่ง ซึ่งพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อเสรีภาพในการที่จะคิดจะเขียน และแสดง
ออกซึ่งทัศนะและความคิดเห็นใดๆ ความจริงนั้น ได้เคยต่อสู้ขัดขวางมาทุกครั้ง เพื่อ
เสรีภาพดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ใช่เสรีภาพในการทำลาย ไม่ใช่เสรีภาพที่จะแทรกใส่ยาพิษ
เข้าไปในจิตใจของบุคคลผู้ไร้เดียงสา เด็กตาบอดๆ และผู้บริสุทธิ์ให้ทรุดโทรมเสื่อมทราม
และร่วงโรยไป จนกลายเป็นสภาพจากมนุษย์ผู้ประกอบไปด้วยสติสัมปชัญญะ ไปเป็นสัตว์
ของสังคม!

(หนังสือ, บทความ)

นอนหนังสือ

คำว่า "รัก" เป็นคำที่เข้าใจยาก และไม่ใช่ง่ายสำหรับจะอธิบายให้ผู้ที่ไม่เคยมีความ
รักเข้าใจได้ แต่ในขั้นขอแนะนำว่าก่อนจะเริ่มรัก ควรจะรู้จักซึ่งกันและกันเสียก่อน

(สวนสวาท)

หลับหลัง

ไม่มีอะไรเป็นความลับในเรื่องเครื่องปลูก ไม่มีอะไรเป็นความลับในเรื่องการให้ปุ๋ย ไม่มีอะไรเป็นความลับในการรักษา เมื่อมันเป็นโรค หรือถูกรบกวนด้วยตัวแมลง แต่ทั้งๆ ที่รู้จักอยู่ทั่วไปในปัญหาเหล่านั้น การเลี้ยงกล้วยไม้ให้งาม ก็ยังมีใช้จะกระทำกันได้ทุกคนไป トラบไตที่ความรัก ความเอาใจใส่ สนใจศึกษาในปัญหาเหล่านั้นของคนเรายังแตกต่างกัน ทำนองเดียวกับการรักษา ดูแล และเลี้ยงลูกของแต่ละคน

(ธรรมชาติ, สารคดี)

สดการักษ์

“ผมก็ทำนองเดียวกับสัตว์ที่เขาจับมาหัดละครนั่นเอง พิมพ์, ผมเพียงแต่ปฏิบัติไปตามความเคยชินที่เขาอบรมไว้เท่านั้น แต่ส่วนสัญชาตญาณ ยังไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลย”

(ชัยชนะของพิมพ์, นวนิยาย)

แม่อนงค์

รสนิยมเกิดจากความสนใจ และนิสัยก็เกิดจากความเคยชิน ความงามของธรรมชาติ ความสงบและความสุขของดินฟ้าอากาศสิ่งแวดล้อมมิใช่จะมาถึงคนเราง่าย ๆ แต่มันก็มีใช้สิ่งสูงสุดวิสัย ครั้งหนึ่งเมื่อท่านลอยละล่องไปท่ามกลางไร่และนาเหล่านั้น สีเขียวขจีหรือเหลืองอร่ามเป็นทะเลทองของมันอาจจะเป็นเพียงภาพที่พิมพ์ไว้ เพียงแต่ครั้งต่อไป....และต่อไป, เจียบๆ แซ่ม้าและแน่ฉอน, อำนาจของมันจะค่อยซึมซาบเข้าสู่หัวใจลึกลงไปตามเส้นเลือด จนกระทั่งที่สุดท่านก็รู้สึกเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของมัน หรือเป็นมัน

ท่านกลับจากห้องทุ่งโล่งเหล่านั้น ผิวกร้วน หน้าเกรียมกระปรี้กระเปร่า ร่างเก่าแต่ก็ชีวิตใหม่ ท่านย่างเข้าสู่โลกและชีวิตที่ท่านเพิ่งจากไปเพียงวันเดียว เหมือนคนที่เดินทางมาแต่ไกล เต็มไปด้วยความกระหาย คาดหมายและหวัง เพราะฉะนั้นจึงพร้อมที่จะเผชิญชีวิตประจำวันต่อไปด้วยยัยันด้าอันแจ่มใส และหัวใจที่เบิกบาน จนกว่าความอิดโรยเหนื่อยอ่อนจากการงาน ควันไฟ และฝุ่น จะเรียกร่องให้กลับไปสู่ทุ่งโล่งอีกครั้ง!

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

“เปล่าเลย” เข็มสันศีรษะ “ฉันบอกแล้วว่า โลกตะแบกมิได้หมายถึงแต่เพียงนางข้าว
เหย้าเรือน หรือชีวิตใครคนใดคนหนึ่ง ซึ่งเสียไปในการบ่มก้นมัน โลกตะแบกหมายถึง
ถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ทั้งเจพิศ ลูกบ้านเหล่านั้นและฉันได้รับจากมัน ความเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน การใช้ชีวิตประจำวันอดีตที่ผ่านมาไปแล้ว ปัจจุบันซึ่งกำลังเป็นอยู่ และอนาคต
ที่จะมาถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งสุข และทุกข์ เสียงหัวเราะและร้องไห้ เพราะโลกตะแบก
เป็นสัญลักษณ์ และตัวแทนของวิถีชีวิตประจำวัน และปัญหาทางใจของทุกคนที่อยู่ใน
มันมากกว่าจะเป็นปัญหาของวัตถุสิ่งของ บ้านช่อง ทองนา ที่ดิน ซึ่งสร้างขึ้นด้วย
น้ำมือของมนุษย์ ฉะนั้นมันจึงไม่มีวันตาย ตราบใดที่ความรู้สึกเหล่านั้นยังผูกพันทุกคน
ไว้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกรียงและพวกของเขาอาจจะเผา อาจจะหลายนมัน จนไม่มี
อะไรเหลือ แม้แต่ไม้สักต้นหรือหญ้าสักกอ แต่โลกตะแบกก็จะไม่มีวันวอดวาย เราจะ
สร้างมันขึ้นใหม่อีกหนึ่ง หรือที่ไหนไม่สำคัญ ตราบใดที่ยังมีเจพิศ มีฉัน มีลูกบ้าน
เหล่านั้น อยู่เพื่อกันและกัน ตายเพื่อกันและกันต่อไป”

(เห่าดง, นวนิยาย)

□ นายคอกไม้ □

พวกเราอาจจะเป็นกสิกรที่ยังขาดการศึกษาอย่างเหตุผลที่คุดอ้างในสภา พวกเราอาจจะยังไม่สุงอมพอสำหรับการใช้สิทธิตามระบอบประชาธิปไตย แต่ในฐานะที่เป็นคนไทยซึ่งเป็นเจ้าของแผ่นดินฉันนี้อยู่เหมือนกัน เราคิดว่าเราพอเข้าใจที่จะใช้สิทธิในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

เรียบเอง

ชนบทรรมนิยมประเพณีและแบบแผนสร้างขึ้นโดยมนุษย์ สำหรับมนุษย์จะอยู่ร่วมกันด้วยดีในยุคหนึ่งยุคใด มันอาจจะถูกต้องและเหมาะสมตลอดไปทุกยุคทุกสมัย แต่ก็มิใช่จะเสมอไป การแต่งงานสำหรับฉันหมายถึงความรักและความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจ ขณะใดที่คุดแน่ใจว่าปราศจากสิ่งเหล่านั้นต่อกัน ขณะนั้นควรจะแยกทางเดินทันที แทนที่จะทนทุกข์ทรมานอยู่ร่วมกันต่อไป มันไม่เป็นประโยชน์แก่ใคร

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

เรียบเอง

ฉันได้รับบทเรียนมากพอแล้วว่า คนเราที่ปรารถนาจะไปให้ถึงที่หนึ่งทีใดโดยทาง
ลัด หลีกเลี่ยงไม่พ้นเลยต่อการเบียดเบียนผลประโยชน์ของคนอื่น เงินที่ได้มาง่าย และ
ความร่ำรวยที่ดิบตัวเร็ว อาจจะเป็นความสุขของคนไม่กี่คน แต่ก็นำความขมขื่นปวด
ร้าวไปสู่คนอื่นเป็นจำนวนมากที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วย ถูกอย่างที่ผมเคยบอกคุณ คนที่น่า
สงสารที่สุดในโลกนี้ไม่ใช่คนที่ยากจน ไม่ใช่คนชุกซ์ชะว้าง หรือไพร่กระฎุมพี แต่
เป็นคนที่ไม่มีใครรัก คนที่แพ้ใจตัวเอง ตกเป็นทาสความปรารถนาของตัวเอง———”

(ทูมหาราช, นวนิยาย)

เรียบเอง

จิตรกรผู้วาดอาจจะมีฝีมือไม่ถึงขนาดศิลปินเริ่มบรังก์ของวิลันดาเวสแก์ของเสปญหรือของ
เรโนลด์ของอังกฤษ แต่แสงและสีทำให้ละม้ายไปในทางแนวของเรอนัวร์ และมาเนต์.....
เพียงละม้ายสุดตาเตือนใจของทุกคนที่แรกเห็น ก่อนอื่นก็คือนัยน์ตาซึ่งสุกใสประดุจดวง
ดาวห้อยคู่ นัยน์ตานั้นแจ่มใส เพราะมันเป็นนัยน์ตาของหญิงสาวผู้เต็มไปด้วยความรู้สึก
บริสุทธิ์ ยังไม่เคยระแคะระคายแม้ไอลมอันร้อนผ่าวของความรัก นัยน์ตานั้นว่าเริง
เพราะมันเป็นนัยน์ตาของหญิงที่อยู่ในวัยที่โลกทั้งโลกเป็นของเธอเอง

(ทูมหาราช, นวนิยาย)

เรียบเอง

“เปล่าเลยрін ความรักไม่เคยทำให้คนเราอ่อนแอ เว้นไว้แต่คนเราจะมีความเห็นแก่ตัว
เมื่อคนเราเห็นแก่ตัว มันก็ไม่ใช่ความรัก หากเป็นความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของ
ครอบครอง

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรียมเอง □

คลองสวนหมากพร้อมด้วยความสงบสุขและทุกขทรมาน พร้อมด้วยมรณะ และปฏิสนธิ
ของมัน — — — ไม่ใช่ใช้อย่างนั้น ความรักของมันที่มีต่อเขาและเขาต่อมัน เหมือนจะไหล
รินเข้าไปสู่เส้นเลือดและหัวใจซึ่งกันและกันตามชุมชนที่สัมผัสกับอากาศทุกหยด ตามพื้น
ดินทุกผืนเท่าที่เหยียบ จากความเจ็บและเสียงลมพัด จากความมืดและความสว่าง แม้
กระทั่งจากแสงเดือนแสงตะวันล้วนเป็นที่มาของมัน ความรักในผืนแผ่นดินถิ่นอยู่ ซึ่ง
รุ่มลุ่มเข้ามาและแทรกซึมลงไปถึงส่วนลึกของหัวใจ จนรู้สึกเหมือนคลองสวนหมากเป็น
ส่วนหนึ่งของเขา และเขาเป็นส่วนหนึ่งของมัน อย่างแยกกันไม่ออก แม้กระทั่งชีวิต
แม้กระทั่งความตาย!

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรียมเอง □

ความรักมิใช่สิ่งที่คนเราควรจะเสียใจในการให้
การรับ

และชีวิตก็มิใช่สิ่งที่คนเราจะเสียใน-

(ทุ่งมหาวิหาร, นวนิยาย)

เรียบเอง

ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามกฎธรรมดาทั้งนั้น และมันเป็นวิถีชีวิตของชีวิตหาอะไรมารับ
ไม่ได้ ไม่มีอะไรแน่นอนและจีรัง ต่างคนต่างสภาพ มิได้มีลักษณะตัวละครที่แสดง
อยู่บนเวทีโลก ทุกซ์โครกเป็นเรื่องหลีกเลี่ยงไม่พ้น ความปวดร้าว ชมชื่นก็เลี่ยงไม่พ้น
คนเราอาจจะเกิด อาจจะแก่ อาจจะตาย แต่ชีวิตก็ต้องดำเนินต่อไป ความเห็นอก
เห็นใจซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าเราปลงตกในการที่จะเสียสละทุกสิ่ง
ทุกอย่างแม้กระทั่งชีวิตได้ เพื่อความสุขของผู้อยู่หลัง เราก็ควรจะอยู่เพื่อรับความสุขจาก
การนั้นเห็นบุคคลเหล่านั้นเป็นสุข การเสียสละไม่จำเป็นต้องหมายถึงการดับสูญเสมอไป
มนุษย์ที่ยังเป็นมีประโยชน์กว่ามนุษย์ที่ตาย

(รวมเรื่องเอก, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

ในโลกนี้ไม่มีภาวะ อะไรจะหนักสำหรับมนุษย์ เราเท่ากับการ รับผิดชอบในตัวของเราเอง เราจะทำอะไรลงไปตามที่ใจเราอยากจะทำ เพราะว่ามันเป็นความนิยม เป็นความอ่อนแอ หรือเป็นนิสัย และเป็นสมัย เป็นประเพณีของสังคมที่คนเราจะทำเช่นนั้น แต่ในขณะเดียวกันความรู้สึกผิดชอบก็คอยผืนอยู่ ว่ามันเป็นการไม่ถูกต้อง ไม่สมควร

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

ในโลกของการเมือง มนุษย์เราดูปกครองด้วยความคิดเห็นในเรื่องข้อเท็จจริงยิ่งกว่าเจ้าตัวข้อเท็จจริงเอง ตามจิตวิทยา หมู่คนเราอาจจะรู้อยู่แก่ใจว่าความจริงเป็นอย่างนี้ แต่ถ้ามีเสียงส่วนใหญ่ว่ามันเป็นอย่างโน้น ความคิดเห็นของคนส่วนน้อยก็โอนไป และขณะใดคนส่วนใหญ่มีอุปทานอยู่ในความเท็จอย่างหนึ่งอย่างใด เราไปพยายามแก้ไข หรือผืนความเข้าใจของเขาเข้า ก็เท่ากับยิ่งยัวให้เชื่อในความคิดเดิมของเขามากขึ้น แม้ไม่โดยความจริงใจก็โดยทิวมานะ

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

เราหลีกเลี่ยงไม่พ้น ชีวิตสำหรับทุกคนคือละครโรงใหญ่ ฉะนั้นทุกคนจะต้องพยายาม
แสดงบทบาทของตัวต่อไปอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นบทรัก บทโศรก ตกขบขัน
โศกโศน ผจญภัย หรือเพียงบทบาทเสนา

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“ไม่มีประโยชน์อะไรที่เราจะไปฝ่าฝืนสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น เราทุกคนหวังเกินไปจาก
มนุษย์ ซึ่งมีได้เป็นอะไรมากกว่าเครื่องเล่นของเทพยดาเบื้องบน”

แต่คนเรา --- โดยจะเพาะที่ได้รับการศึกษา อบรมดี สมมุติว่า มีความรู้ ความ
ยับยั้งชั่งใจอย่างภักคินี ควรจะบำเพ็ญตนได้ดีกว่าสัตว์เดรัจฉาน ซึ่งตกอยู่ในสัญชาติ
ญาณป่าดงพงพีตลอดชาติอย่างนั้นสักหน่อย ---

“นั่นเป็นเพียงการลุ่มมุต ---” อ่างสายหน้า “แต่ธรรมชาติของมนุษย์ไม่ใช่สิ่งที่เรา
จะवादเส้นตายได้ ---”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ข้าพเจ้าคิดขึ้นมาว่า ผึ้งผีเสื้อ เสียงนกยูง ท้องฟ้า พระอาทิตย์กำลังอัสดงค์ และกลิ่นดอกไม้ป่าที่รวยรินอยู่ในอากาศเป็นของสวยงามสำหรับสายตาขณะนั้น ก็เพราะว่ามันเป็นที่ปรารถนาของข้าพเจ้า เท่าๆกับที่มันไม่สวยงามสำหรับสหาย เพราะในขณะนั้นเองข้าพรร้อนๆ กาแฟสักถ้วย และบุหรี่สักตัว เป็นที่ปรารถนาของเขา ข้าพเจ้าได้คิดต่อไปว่าเราปรารถนาสิ่งหนึ่งสิ่งใด มิใช่ว่ามันดีหรืองาม หากเรียกว่ามันดีหรืองามเพราะเราปรารถนามัน ฉะนั้นเองโดยความจริงทีเดียวเราได้ปรารถนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพราะว่ามันสวยงาม แต่คิดว่ามันสวยงาม เพราะความปรารถนาของเราเอง — —

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

“ — — — งานของชีวิต บางคนลงมือจัดทำ บางคนอ้อยอิ่งอย่างเกียจคร้านไปตามวิถีของมัน แต่ไม่มีใครหนีพ้นหรอก เพราะว่าในตอนท้ายมนุษย์เราทุกคนจะต้องตายคล้ายแอกด้วยกันทั้งนั้น และคนที่ขี้เกียจ จะต้องแบกแอกที่หนักที่สุด ”

(ชัยชนะของพิมพ์, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ความหมายของคำว่าไทย มิได้หมายแต่เพียงเท่านั้น มันหมายถึงเด็กหญิงผู้สวมกำไล
อาบน้ำแก้มอยู่ที่จอนโตเป็นสาวจะแต่งงาน มันหมายถึงการรำโทนของภาคอีสาน การ
เล่นมโนราห์และรื่องเงี้ยวของบักซำได้ ฟ้อนรำของภาคเหนือ แมงต๋มเต่าของภาคกลาง มัน
หมายถึงการเล่นตรุษสงกรานต์ ซึ่งท่านสามารถจะเล่นสาดน้ำ หรือจับสาวงามเพื่อนร่วม
ชุมนุมมอมหน้าและเนื้ออีกด้วยดินหม้อได้ด้วยใจบริสุทธิ์ มันหมายถึงการแห่พระ หมายถึง
การเล่นช่วงซัยตามหาดทรายสองฝั่งแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน หมายถึงการเล่นแม่ศรี และ
แอ่วลาว แน่ละ ในบางกรณีถึงเหล้าเข้าไปหน่อยอาจหมายถึงการหัวแตกหรือโน้กันข้าง
พอหอมปากหอมคอ— —

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

เพลงไทยแท้ ให้ความรู้สึกแก่ฉันอย่างที่ถ่วงวาน อันซาบซึ้ง ของมันจะฟังปลุกความอ่อน
ไหวแห่งประสาท และมโนคติให้กลับเกิดขึ้นใหม่ ได้หลับตาวาดภาพ เห็นทั้งพฤกษ์และ
ไพร ประดับประดาไปด้วยดอกไม้ ชาว เหลือง ม่วง แดง สีต่าง ๆ กัน เห็นลำธาร
ที่ไหลรินเซาะฝั่งมาไต่รากไทร และไม้เท้า เห็นท้องฟ้าสีครามที่ประดับไปด้วยเกร็ดเมฆ
ขาวสะอาดเหมือนปุยฝ้าย เห็นกระแสน้ำเย็นซ่าซึ่งพัดโสมมาในระหว่างยอดหญ้าปลิว
ไสว แล้วภาพต่างๆ ซึ่งเป็นวิญญานของไทย ไม่ว่าในสมัยใดต่อสมัยใด ก็ชิงกันผุดขึ้นมา

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ข้าพเจ้าเคยหลงทางหลายครั้งในป่าใหญ่ของธรรมชาติและชีวิต ทุกครั้งข้าพเจ้าให้วิธีเดียวกัน พยายามขึ้นไปสู่ที่สูงของบริเวณนั้นเพื่อพิจารณาดูภาวะโดยรอบ แล้วก็ตัดสินใจข้าพเจ้าขึ้นต้นไม้และยอดเขาสูง เพื่อหาทิศทางเมื่อหลงป่าธรรมชาติ ข้าพเจ้าปลื้มใจออกไปเสียจากตัวของข้าพเจ้าเอง เมื่อหลงป่าในชีวิต

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ถึงในชีวิตจริง และยุคปัจจุบันก็เช่นเดียวกัน มนุษย์เราสร้างอาคารตึกรามเสียใหญ่โตเป็นเรือนแสน เรือนล้าน สมมุติกันว่าเป็น "บ้าน" เพียงแต่จะไปพบความจริงภายหลังว่ามันเป็นแต่ "เรือน" เท่านั้น คดีเก่าของคนโบราณบอกให้เราเห็นว่า คนที่ปราศจากบ้าน ก็ไม่ต่างอะไรกันกับเรือที่ลอยแพตั้งอยู่กลางมหาสมุทร โดยปราศจากทางเสื่อ แม้กระนั้นคนที่มียัด "เรือน" ไม่สามารถจะทำให้มันเป็น "บ้าน" ได้ก็อยู่ในสภาพที่น่าสมเพชเวทนาไม่แตกต่างกัน

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ลวดมนต์เกิด เมื่อท่านไม่สบายใจ ที่ใดซึ่งมีแต่ความเกลียด พยายามหว่านรักลงไปใหม่
ที่ใดมีความขมขื่นปวดร้าวใจ พยายามหว่านการให้อภัย ที่ใดมีแต่ความสงสัยกลางแกลง
หว่านศรัทธา ที่ใดมีแต่ความหุดท้อล้าตายอยากในชีวิต หว่านความหวัง ที่ใดมืด
หว่านแสงสว่าง และที่ใดมีความโศกเศร้า หว่านความรื่นเริงลงไป

(ป.ล., บทความ)

ม. ฐุพินิจ

แม้แต่ผู้ที่ยากจนที่สุดก็อาจแสวงหาและเพิ่มพูนความสุข ความสบายได้ ถ้าเข้าใจในศิลปะ
ของชีวิตว่ามันมิใช่สิ่งที่หาได้ลำบากยากเย็นเหมือนโคตรเพชร หรือไม่สามารที่จะค้น
เจอเหมือนงมเข็มในมหาสมุทร ความสุขมาจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่ง
บุคคลโดยมากมักจะมองข้ามหรือเดินผ่านไปเสีย เพราะความรีบเร่ง และความกระตือ
รือวันแต่ที่จะแสวงหาความสุขซึ่งยิ่งใหญ่อันเต็มไปด้วยความตื่นเต้น และเร้าใจของตน

(ป.ล., บทความ)

ม. ฐุพินิจ

เหมือนความสุขจากความรักทั้งหลายที่แทรกซึมเข้าไปในหยาดโลหิตโดยไม่รู้ตัวฉันใด ความสุขจากกล้วยไม้ก็ฉันนั้น ความสะดุดตาจิตใจของสีสรรและรูปดอกของมัน ความสวยงามของมัน กิ่ง และใบ และความมวนใจของกลีบซึ่งแรงกล้าและอ่อนต่าง ๆ กัน ตลอดจนความทนทานเมื่อตัดปักแจกันหรือประดับกาย เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ดอกกล้วยไม้อยู่เหนียวพันธุ้บุพผชาติใด ๆ ในฐานะเป็นเครื่องประดับกาย ไม่ว่าจะอยู่ในแจกัน ออกเสื่อ หรือ มวยผมสตรี

(กล้วยไม้, สารคดี)

□ ลลารักษ์ □

จากชีวิตของการท่องเที่ยวป่าและดงมาเป็นเวลาหลายสิบปี และจากหลายสิบหลายร้อยชีวิต ซึ่งเคยร่วมทุกข์ร่วมสุขเหล่านั้น ความชัดเจนสอนให้ข้าพเจ้ารู้ว่าคนเราอาจจะรักกันเหมือนพี่น้องกลานตามกันออกมาได้โดยไม่จำเป็นต้องแบ่ง จำกัตมิว จำกัตชั้น ทราย ใดที่เข้าถึงส่วนสูงของความคิดจิตใจของกันและกัน ผู้กัพันไว้ด้วยภวระภาพระหว่ง มนุษย์ ซึ่งมีอิทธิพลสูงสุกกว่าอำนาจใด

(คำนำ “ลูกไฟ” คำนำ)

□ อินทนันทนัย □

..... เหมือนกับมนุษย์ทั้งหลายทุกชาติทุกชั้นมีอยู่ ๒ ประเภทเท่านั้น คือพวกที่
พร้อมสำหรับจะรับของใหม่ เพราะมันแปลกและเต็มไปด้วยความตื่นเต้นในการที่จะได้
ทดลอง กับพวกที่ บิดหู บิดตา ตลอดจนใจไม่ยอมรับอะไรนอกจากของเก่าๆ ที่ปู่ย่าตายาย
ทิ้งไว้ให้ — — —

(ลูกไฟร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

แน่ละ. แพ้และชนะในการกีฬาอาจจะเป็นสาเหตุของความผิดหวังและสมหวัง ซึ่งเป็น
ของธรรมดาสามัญเหลือเกินสำหรับปุถุชนทั่วไป แต่ความหมายของวงการกีฬา แพ้และ
ชนะมิได้ปรารถนาจะให้เป็นอย่างนั้น การแพ้หมายถึงบทเรียนของความสลดตกถิ้น
และอดทน พิจารณาตนหาความขาดตกบกพร่อง เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงตัว และมีมื่อ
ให้สัมบูรณ์ต่อไป และชัยชนะก็หมายถึงแต่เพียงความพากพุมใจในเกียรติยศ ซึ่งได้มาโดย
ชอบธรรมตามความสามารถของลูกผู้ชาย มิใช่สำหรับเหยียบย่ำผู้ปราชัยแก่ตน

(ระหว่างยก, บทความ)

สมิทกะพร่อง

การเริ่มต้นที่ดี หมายถึงบรรลุความสำเร็จไปแล้วครั้งหนึ่ง ใช้ได้สำหรับงานและศิลปะ
ศาสตร์อื่นฉันใด ย่อมใช้ได้แก่กีฬามวยฉันนั้น

(ระหว่างยก, บทความ)

สมิงกะหรง

ในวงการกีฬาอาชีพก็ทำนองเดียวกับสาธารณะบริการทั้งหลาย ประชาชนย่อมเป็นใหญ่
และเราควรจะเกรงใจ และไว้หน้าก็เฉพาะนักมวยและหัวหน้าคณะที่ดี มีความซื่อตรง
ต่อประชาชนผู้อุปการะเขาเท่านั้น การเกรงใจโดยไม่เลือกหน้าว่าเป็นคนตรงหรือคนเกรา
ก็เท่ากับเปิดโอกาสให้แก่นักมวยที่ไม่รักเกียรติยศ ชื่อเสียงของตน เล่นตลกกับประชาชน
ตามความพอใจเท่านั้นเอง

(ระหว่างยก, บทความ)

สมิงกะหรง

เราอาจจะมองเห็นความเหลวแหลกของระบบ และการใช้ชีวิตในสังคม เราอาจวิพากษ์
วิจารณ์อาจต้องการแก้ไขเพื่อให้มันดีขึ้น สอดหมดจด สดใสขึ้น แล้วก็เริ่มสงสัยว่าจะ
เริ่มต้นจากที่ไหน คำตอบก็ง่ายนิดเดียว คือจากตัวของเราก่อน

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

“ — — — เขาว่าคนมีชีวิตอยู่น่าดูกว่าตาย และคนเราจะชั่วแสนชั่วเพียงใด คนอื่นก็ไม่
สิทธิ์ที่จะไปฆ่าเขา เพราะวันหนึ่งอย่างไรก็ต้องตายเอง ”

(ลูกไฟร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

“ — — — ความยากลำบากที่ได้ผ่าน และอันตรายที่ได้ร่วมป่า ไม่แต่จะทำให้คนเราโต
เร็ว และเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่ แต่ป่ายังให้สิ่งอื่น ๆ แก่เรา อย่างที่ชีวิตในเมืองให้
ไม่ได้ — — — ”

(ลูกไฟร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

“ — — — ป่าและทะเลก็เหมือนกันกับมนุษย์ มีเวลาอารมณ์ดีและอารมณ์เต็มไปด้วยความ
สวยงาม ความน่าอยู่อย่างเป็นสุขในเวลาสงบ แต่น้ำกลัวเหลือเกินเมื่อเกิดพายุและดิน
ฟ้าอากาศปรวนแปรไป — — — ”

(ลูกไฟร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

คนโดยมากเข้าใจกันว่าโลกเจริญขึ้น มนุษย์เจริญขึ้น มันอาจจะดูเจริญตาเจริญใจแต่
ของนอกกาย ส่วนภายใน ธรรมชาติของมนุษย์ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ครั้งสร้างโลกอย่าง
ไรเดี่ยวนก้อย่างนั้น คุณคิดหรือว่าสัญญาแวร์ชายส์ สันนิบาตชาติ การประชุมจำกัด
กำลังทางเรือตามคำเชิญของประธานาธิบดีอาร์ดิงทิวซิงตัน หรือกติกาสัญญาเต็ลลิ่ง
เหล่านี้จะเป็นเครื่องรับประกันสันติภาพได้ สันติภาพดาวรเชาว่ากัน — — — สันติภาพ
ดาวรจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ทราบไตท์มนุษย์ยังชำระใจไม่พ้นอคติสี่ ทราบไตท์เสรีภาพ
สมภาพ และภราดรภาพ ยังเป็นเพียงความหมายอันเลื่อนลอย สันติภาพดาวรมิได้อยู่
ที่คำมั่นสัญญา ซึ่งเป็นเพียงเศษกระดาษ สำหรับชาติที่จะทำสงคราม มันมิได้อยู่ที่สิทธิ
มิได้อยู่ที่แบบแผน แต่อยู่ที่ตัวมนุษย์เอง การศึกษาหาวิธีสถาปนาสันติภาพดาวร วิธี
เดียวจึงอยู่ที่คนค้นคว้าหาทางจำกัดอคติสี่ไปเสียให้พ้นจากจิตใจของมนุษย์ แต่ในขณะนี้
คุณรู้อยู่แล้วว่าไม่มีทางเป็นไปได้ ทราบไตท์มนุษย์ยังเป็นปดูลชน — — —

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ชีวิตเป็นของต้องเสีย ต้องรับ และอดทน เมื่อมีสุขก็หนีทุกข์ไม่พ้น ความขมขื่นปวด
ร้าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งในแผนผังชีวิตเท่านั้น — — —

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ลำพังคน ๆ เดียวจะทำอะไรได้? ตอบได้ง่ายนิดเดียวว่า แม้แต่หนังสือไทยที่ข้าพเจ้าเขียน และท่านกำลังอ่านอยู่เดี๋ยวนี้ก็เกิดจากคน ๆ เดียว

(ป.ล., บทความ)

ม. บูพินิจ

แต่น้อยคุณใหญ่ ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ศรัทธาในการทำงาน ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งซึ่งเชื่อว่าการทุ่มเทเวลา และความคิดจิตใจให้แก่การทำงาน มนุษย์เราได้บันดาลให้โลกนี้เป็นที่น่าอยู่น่าอาศัย

(ป.ล., บทความ)

ม. บูพินิจ

ลำพังคน ๆ เดียวจะทำอะไรได้? อ้อ มากทีเดียวถ้าคนเรามีศรัทธา มีความพยายาม มีความกล้าหาญ อดกลั้น และอดทน พอที่จะเผชิญกับปัญหาอันเป็นความบกพร่องของสังคม หรือความเลวร้ายในชาติมนุษย์ จนกว่าชนะมันในที่สุด ซึ่งอาจจะไม่สำเร็จในยุคและสมัยของท่าน แต่การริเริ่มนั่นเองจะเป็นประโยชน์จุดศรัทธาให้คนอื่น ๆ ที่มีอุดมการณ์เดียวกันรับช่วงทำเป็นงานต่อไป

(ป.ล., บทความ)

ม. บูพินิจ

ข้าพเจ้าจำไม่ได้ว่า ตาเบ็ยจะเป็นคนบางแก้ว หรือบรรพตพิสัย แต่จะเป็นคนตำบลใด
ใน ๒ ตำบลนั้นก็ตาม ไม่ปรากฏว่ามีใครเกินไปกว่าตาเบ็ยในการเล่านิทาน จนกระทั่ง
ได้ชื่อตามที่ใหญ่ให้สมญาตาเบ็ยกันว่า “เบ็ยวะล่อน”

ตาเบ็ยมาล่องแพอยู่กับเราหลายปี ตลอดเวลาเหล่านั้น ผีมือ..... หรือพูดให้ตรง..... ผี
ปากตาเบ็ยในการมดเท็จเป็นที่ขึ้นชื่อลือชาแต่ตากมากำแพง จากกำแพงถึงปากน้ำโพ
ตลอดลุ่มแม่น้ำบึง ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะเลยไปถึงมโนรมย์ ชัยนาท อ่างทองด้วยหรือไม่
นิยายมดเท็จที่ขึ้นชื่อลือเลื่องของแกเรื่องหนึ่ง เกี่ยวกับข้างงาปลี ซึ่งตาเบ็ยเล่าว่าเคย
ล่ามาได้กับนายห้างบอร์เนียวที่แม่แร่ แกยีนยัน. ตามแบบนิทาน ว่าข้างงาดั้นนั้นโตเท่า
กับต้นตาล ยาวไม่ต่ำกว่า๔วา “เวลานี้ยังเก็บไว้ที่ฉางข้าวหลังบ้านกันเลย” ตาเบ็ยเคย
บอก นิทานเรื่องนี้ตาเบ็ยเล่าซ้ำๆ ซากๆ บิแล้วบิเล่าตลอดเวลาที่แกอยู่กับเรา จนกระทั่ง
กลับไปทำนาของแกตามเคย

วันหนึ่ง หลังจากหายหน้าไปหลายปี ตาเบ็ยชวนไปที่บ้าน บรรดาพวกเราเด็กๆ แม้กระทั่ง
ผู้ใหญ่ที่ชอบนิทาน ก็ห้อมล้อมตาเบ็ยจากท่าเรือเมลขึ้นไปบนบ้าน รอนจอน สองจอก สาม
จอกกรอกเข้าพอนมีๆ แต่ไม่ถึงเมา แล้วเราก้รับเร้าให้ตาเบ็ยเล่าเรื่องข้างงายักษ์ตัวนั้นอีก
“พระยาจัตทัณฑ์ ของตาเบ็ยวะนะ” คนหนึ่งบอก

ตาเบียวโบกมือ ส่ายหน้าสั้นสี่ระยะ ถ่มน้ำลาย แล้วบอกว่า “พอที่ไวย — — — พอที่
ข้าเล็กไม่เล่าเรื่องนั้นแล้ว หลอกเด็ก ๆ มาหลายปีเต็มที จนตัวข้าเองจะพลอยเชื่อเป็น
ตุเป็นตะไปด้วย ว่าข้าเคยไปล่ามที่แม่แร้กับนายห้างบอร์เนียว เคียวนี้เซ็ด เล่าบ่อย ๆ
ทำให้หลงคิดเหมือนอย่างจะจำป่าตรงนั้นได้ ยิ่งด้วยปืนอะไร ยิ่งกั้นดี มองเห็นเป็น
เรื่องเข็นราวไปหมด รู้ไหมล่ะ — — — มันทำให้ข้าเชื่อเสียจนกระทั่งคืนหนึ่ง เสียงหนู
มันกร่ำกรืออยู่ในฉางข้าวหลังบ้าน ข้าจุดตะเกียงลานเปิดประตูเข้าไปดู อะไรจะอยู่ใน
นั้น — — — งามข้างคูหนึ่งโตเท่าต้นตาล — — — ยาวตั้ง ๕ วา !”

จาก โลกของตาเบียว โดย ส.ส.ส.

พิมพ์ไทยรายเดือน ฉบับที่ ๑๘ ปีที่ ๒

ปริญญบัตร อาจจะทำให้คนเราเต็มไปด้วยความพอกพูนใจ แต่ความชำนาญในหน้าที่
ที่นั่นต่างหาก ที่จะทำให้คนเรารู้สึกเป็นไทแก่ตัว เป็นนายแก่นาคตของชีวิต และ
สามารถมองตาทุกคนได้โดยปราศจากความกลัวผิดหรือมีปมด้อย

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ฐุพิณิจ □

มารยาทเป็นกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดขึ้นตามความนิยมของชุมชน
หรือชนบประเพณีของสังคมประจำยุคนั้น สมัยนั้น ที่เราเรียกกันว่า "ดี" ทั้งๆที่หลาย
กรณีกฎเกณฑ์เหล่านั้นเป็นอันมากเต็มไปด้วยความหยาบคาย หน้าไหว้หลังหลอก และ
สอนให้คนไม่เป็นตนของตน

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ฐุพิณิจ □

ข้าพเจ้ารู้และแน่ใจอย่างเดี่ยวเท่านั้นว่า ชีวิตอยู่ในอ้อมมือข้าพเจ้าเองสำหรับจะใช้ตาม
ที่ความรู้สึกผิดชอบจะชี้ และชีวิตของข้าพเจ้าไม่เคยอยู่ในอิทธิพล หรืออาณัติของใคร
ชีวิตนั้นอาจจะมีค่าแก่ใครบ้าง และมันก็อาจจะไม่มีเลย แต่ตราบใดที่ข้าพเจ้ายังเป็น
ข้าพเจ้า มันจะไม่มีเป็นอันตรายแก่ใคร

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ฐุพิณิจ □

(สืบมาจากนิตินิตยสารบรรณารักษศาสตร์ของคณะอักษรศาสตร์ ได้จัดทำ Booklist ของนักประพันธ์ซึ่งเป็น
หญิงเพื่อส่งเป็นรายงานภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ นิตินิตนั้นได้เลือกการแนะนำผลงานของคุณมาลัย ชูพินิจ
ซึ่งมีจำนวนมากเกินกว่าที่นิตินิตนั้นจะอ่าน เพื่อหยิบยลงานที่เด่นมาแนะนำส่งอาจารย์ได้ตามกำหนดเวลา
จึงขอรื่องให้ ขนิษฐา ชูพินิจ คุณความแทน และด้วยเหตุผลเดียวกัน ขนิษฐาไม่ได้อ่านงานของคุณพ่อทุกคน
จึงได้เข้าเยี่ยมชอร่องให้บุคคลที่ได้อ่านเรื่องทุกเรื่อง ผลงานทุกผลงาน ในนามปากกาทุกนามปากกาเขียนแนะนำ
แทน เพราะฉะนั้น ความเห็นเกี่ยวกับนวนิยายต่อไปนี้เป็นความเห็นของคุณมาลัย ชูพินิจ เขียนเพื่อ
บุตรสาว แก่เพื่อนของบุตรสาว....ส่งอาจารย์)

ขุนทหารราช "รวมสาส์น" สมัยสำนักงานตั้งอยู่ที่บางรัก เริ่มลงใน "บิษยมิตร" ราย
สัปดาห์ก่อน

เป็นนวนิยายประเภท Realistic ดีที่สุดของผู้ประพันธ์ กล่าวถึงชีวิตของชายผู้
หนึ่งซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการนำชาวบ้านคลองสวนหมาก (เดียวนครชุมน์) จังหวัด
กำแพงเพชร ต่อสู้กับภัยธรรมชาติและภัยของมนุษย์ เพื่อการดำรงอยู่ของพวกเขา
เรื่องกล่าวถึงชีวิตชาวกำแพงเพชรโดยทั่วไป และชาวคลองสวนหมาก โดยเฉพาะใน
รัชสมัยพระปิยะมหาราช ซึ่งใครดูส่งไปรัชการที่นั่นหมายถึงต้องเอาหม้อใหม่สำ-
หรับใส่กระดูกติดตัวไปด้วย เพราะยังเต็มไปด้วยโรกภัยไข้เจ็บ และโรคระบาดจากไข้
ป่า จากฝัดาด และอหิวาตกโรค

จากการนำของชายผู้เกิดมาเพื่อที่จะเป็นหัวหน้าคน ๆ หนึ่งเอง คลองสวนหมากซึ่งตายแล้ว
ตายอีก บางครั้งด้วยฝัดาดเย็นไปห่มบ้าน บางครั้งด้วยไฟป่า และฉาดภัย กลับเกิด
ใหม่ มีชีวิตต่อมาจากหมู่บ้าน เป็นตำบล และพร้อมด้วยแรงศรัทธาของหญิงคนรัก กับ
ความซื่อสัตย์ของภรรยาเขา ชายผู้ได้พาชาวคลองสวนหมากฝ่าอุปสรรคและภัยทั้งปวง
มาสู่ยุคอยู่ดีกินดีจนได้ กระทั่งในที่สุดเขาได้รับแต่งตั้งเป็นกำนันของตำบลนั้น และได้
รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุน

เรื่องนี้อาจจะเป็นชีวะประวัติของคลองสวนหมากกลาย ๆ แต่ในชีวะประวัติของตำบล
นั่นเอง คือชีวิตของบุคคลต่าง ๆ กัน บรรยากาศสมัยนั้น ขนบประเพณีเก่า ๆ ของไทย
การทำไร่ ล่องไม้ หาของป่ามาค้าขาย ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการฝ่าย
ปกครอง กับชาวเมืองซึ่งจากที่ต่าง ๆ กันไปตั้งภูมิลำเนาทำมาหากินอยู่ที่นั่น

แผ่นดินของเรา พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "ปิยะมิตร" และ "คุรุสภา" เริ่มลงใน "ประชามิตร" รายอาทิตย์แล้วต่อในหนังสือรายสัปดาห์อื่น ๆ หลายฉบับ ไปจบใน "สยามสมัย" เป็นเวลา ๔ ปี

เป็นนวนิยายประเภท Romantic ที่ที่สุดของผู้ประพันธ์ เกี่ยวกับความรักของชายต่างวัย ๒ คน ซึ่งมีต่อหญิงคนเดียวกัน และความรักของหญิงคนหนึ่งซึ่งมีรักเดียว สถานที่ดำเนินเรื่องนั้นนับจากนาชะอำ จังหวัดชุมพรไปภาคใต้ ซึ่งเป็นที่กำเนิดของเรื่องนี้ในภาคแรก ไปจดถึงปากน้ำโพ นครสวรรค์ และพระนคร อันอยู่ในตอนปลายของการปกครองของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช

เป็นเรื่องของพี่น้อง ๓ สาว ซึ่งนิสัยต่างกัน นัดต่อกันอยู่ในอิทธิพลของบ้านเหมืองต้นไม้ที่ฝั่งรากลึก พี่สาวใหญ่รับหมั้นไว้กับชายหนุ่มกลับจากนอก แต่เขากลับไปหลงรักน้องสาวคนเล็ก ซึ่งแต่งงานกับเพื่อนของบิดา เพราะว่าเขาคือต่อหล่อน เมื่อถึงวันแต่งงานของพี่สาวใหญ่ เจ้าบ่าวกลับพาน้องสาวคนเล็กหนี ไปทนทุกข์ทรมานอยู่ที่ปากน้ำโพ เสียสละทุกอย่างเพื่อเขา แม้จะต้องขายตัว ผัวเก่าตามไปพบ ให้อภัยขอให้กลับก็ปฏิเสธ สามีประพฤติดัวเหลวแหลกต่อไป ในที่สุดเขาก็กังหันล่อนไปกับผู้หญิงคนใหม่ หล่อนต้องกลับไปหาสามีเก่า เพื่อที่จะตายในอ้อมอกของเขา ซึ่งขณะนั้นแต่งงานกับพี่สาวแทน บรรยากาศเต็มไปด้วยชีวิต สมัยปลายรัชกาลที่ ๖ ตัวละครแต่ละคนล้วนแต่มีเลือดเนื้อและความรู้สึก ซึ่งควรจะเรียกว่าเป็นนวนิยายประเภท Realistic ได้ แต่ผู้ประพันธ์พอใจที่จะให้เป็น Romantic

สายทอง พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "อุดม" เขียนลง "ประชามิตร" รายวันระหว่างสงคราม

เป็นนวนิยายเกี่ยวกับความรักของพี่น้องสองสาวในยามสงคราม น้องรักอยู่กับหนุ่ม ซึ่ง
พออยู่ใกล้พี่สาวเขาก็เปลี่ยนใจ ความขมขื่นทำให้พี่น้องแตกร้างกันไป แต่ในที่สุดเมื่อ
เผชิญหน้ากับสงครามเขาก็ได้คิดว่าชีวิตเป็นสิ่งเลือกไม่ได้ และความเกลียดไม่มีค่าแก่ใคร
จึงเปลี่ยนใจกลับดีกัน น้องแต่งงานกับชายซึ่งเคยรักพี่สาว จนเข้าศึกโจมตีสงขลาและการ
ผจญภัยของชายหนุ่ม เพราะเรือโดยสารถูกตอร์ปิโดแตก จนรอดมาได้ อาศัยเหตุการณ์
จริง เต็มไปด้วยความตื่นเต้น

เมื่อนิมิตร ลงพิมพ์ใน "สยามสมัย" รายสัปดาห์

เป็นชีวิตการต่อสู้ และความรักของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งต่อสู้เพื่ออิสระภาพของคนไทยใน
สงครามโลกครั้งที่ ๒ ขณะถูกญี่ปุ่นยึดครอง และเป็นนวนิยายเรื่องเดียวที่เขียนเกี่ยวกับ
ภาวะสงครามอย่างละเอียด บรรยายภาคเติมไปด้วยความเคร่งเครียดของการชิงไหวชิง
พริบ ระหว่างคนไทยหลายสาย ซึ่งต่างทำงานใต้ดิน โดยอีกฝ่ายไม่รู้ ท่าม
กลางการต่อสู้ ซึ่งไม่รู้ ว่าวันไหนจะอยู่ วันไหนจะไปนี้เอง ความรักที่เจิดจ้าเกิด
ขึ้นระหว่างหัวหน้าคณะใต้ดินสายหนึ่งกับน้องสาวอธิบดีตำรวจ และระหว่างน้องสาว
ของเขาเองกับนายทหาร ญี่ปุ่นซึ่งพ่อเป็น อดีตนายพลญี่ปุ่น ที่มาทำการ ค้ำอยู่ในเมือง ไทย
และมารดาซึ่งเป็นคนไทย โดยหน้าที่เขาเป็นสมบัตของพระเจ้าจักรพรรดิ แต่โดย
ใจเขาเป็นกรรมสิทธิ์ของหญิงคนรัก จึงคอยช่วยแก้ไข เพื่อให้รู้ เมื่อภัยมีมา
ความรักระหว่างนักประพันธ์ เพื่อนหัวหน้าคณะใต้ดินกับแม่หม้ายทรงเครื่อง ซึ่งอธิบดี
ตำรวจหวังปอง และความรักของเด็กหญิงที่หัวหน้าคณะใต้ดินช่วยให้พ้นจากภัยของ
ลูกระเบิดและมีสาวร้ายที่คอยจ้องตะครุบหลอนไปอยู่ด้วยกัน ทำให้เรื่องนี้เป็นเรื่องรัก
ในสงครามดีที่สุด เรื่องหนึ่ง

บ้านเกิด   ลงพิมพ์ใน "สยามสมัย" รายสัปดาห์

• เป็นนวนิยายการเมืองและความรัก ในยุคที่ตกอยู่ในระบอบเผด็จการ และเต็มไปด้วยความระแวงแคลงใจ ใส่ร้าย บ้ายสี จับคนใส่ตะรางโดยไม่มีความคิด พระเอกเป็นผู้แทนราษฎรที่ไม่ขึ้นกับพรรคไหน ต่อสู้เพื่อประชาชน ไม่ยอมเป็นรัฐมนตรี ไม่ยอมแต่งงานกับสาวคนรัก อายุคร่าวลูก หรือลูกสาวของหัวหน้าพรรคหนึ่ง ซึ่งพยายามจะเกลี้ยกล่อมให้เขาเข้าด้วย

เขาต่อสู้เพื่อการเลือกตั้ง จนถูกทำร้าย แต่ก็ไม่ย่อท้อ ต่อสู้จนกระทั่งได้รับเลือกเข้ามาเป็นสมาชิกสภา พยายามกำจัดความเลวร้ายในวงการเมือง บังคับกันสิทธิและสวัสดิภาพของคนงานที่ก่อการสตรีค จนในที่สุดฝ่ายหัวหน้าพรรคที่เป็นเจ้าของโรงงาน ยอมแพ้และตกลงตามคำเรียกร้องของกรรมกร

บ้านสร้าง   พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "อุดม"

เป็นนวนิยายการต่อสู้เพื่อความหมดจดตรงามของสังคม กล่าวถึงการต่อสู้ระหว่างชาวนาผู้ปรารถนาความเป็นธรรม กับเจ้าของนา ซึ่งถือทรรณะครั้งเก่า ๆ พระเอกในเรื่องเสียสละทุกอย่างเพื่อชาวนาเหล่านั้น แม้กระทั่งภรรยาตาย ก็ไม่ยอมจำนนเจ้าของนา ในที่สุดพวกชาวนาทนความทุกข์ทรมาน และการกดขี่ขูดรีดไม่ได้ ไปยอมแพ้เจ้าของนา เขาเสียใจที่ถูกทรยศ จึงคิดจะหนีไปให้พ้น ลูกสาวเจ้าของนาเห็นใจ ขอลูกเขาไว้เลี้ยงก็ไม่ยอม ผู้เป็นพ่อซึ่งเป็นนักต่อสู้เก่าชอบใจในเลือดลูกผู้ชายของพระเอก ให้อภัยแล้วยกกิจการให้ลูกสาวดำเนินต่อไป ลูกสาวจึงขอร้องให้พระเอกร่วมมือกัน เพื่อจัดตั้งสหกรณ์ชาวนาต่อไป

นวนิยายเรื่องนี้เป็นตอนที่จะมีสหกรณ์ชาวนา และเป็นที่มาแห่งสหกรณ์นั้น

ชั่วฟ้าดินสลาย พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "อุดม" และ "คุรุสภา"

นวนิยาย Realistic เรื่องแรกของผู้ประพันธ์ แสดงถึงธรรมชาติมนุษย์ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของหญิงชายทุกคน อาวี่, หลาน, และหญิงสาวซึ่งมาเป็นอ่าวสะใภ้ของเขาอยู่ใกล้ชิดกันนานไปในที่ห่างไกลจากชุมชน สองหนุ่มสาวก็ทนต่ออำนาจด่าทอขมขื่นไม่ได้ ฝ่ายอ่าวซึ่งในชีวิตเป็นเจ้าชู้ เพิ่งรู้จักรักในสาวคนนี้ ทรมาณหลานและภรรยาโดยสิ้นบุญแจ่มมืดดำกัน อยู่ยาวนานไปความเคียดชังก่อให้เกิดความหุนหันงิด ซิงซัง กระทั่งเสียสติ ชายขอให้หญิงยิงตน แต่หล่อนกลับฆ่าตัวตาย ฝ่ายชายถึงกับเป็นบ้า แต่เพราะว่าเคยตกอยู่ในอำนาจของอ่าวมาตั้งแต่เล็ก จึงไม่กล้าหนีไปไหน อาศัยอยู่ในบริเวณบ้านนั่นเอง

ธาตุคืน พิมพ์โดย "พิทยาการ" แวงลงใน "บิยะมิตร" รายสัปดาห์

เป็นนวนิยายขนาดเล็ก (Novellette) ประเภท Realistic ดีที่สุดของผู้ประพันธ์ กล่าวถึงพี่น้องซึ่งคลานตามกันออกมากลายเป็นศัตรูคู่อาฆาต เพราะความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผู้หญิงคนเดียว ถึงกับน้องชายฆ่าผู้หญิงคนนั้นตาย แล้วหนีเข้าป่าเข้ารกไป พี่ชายแต่งงานมีภรรยาที่ไร เขาเป็นต้องแอบไปลักตัวหนีไปอยู่ด้วยเดือนสองเดือน ก็ปล่อยกลับโดยไม่ได้ทำอะไร พี่ชายเป็นคนซระแวงก็หึงหวง พุดจาเสียตีสัจนภรรยาหนีหรือผูกคอตาย กระทั่งร้ายสุดท้าย เจ้าสาวที่น้องชายลักพาไป เกิดรักน้องชายนั้น ไม่ยอมกลับสามีซึ่งรักมากก็ติดตามไปจะล้างแค้น ไม่รู้จักที่ซ่อน สาวชาวป่าซึ่งรักน้องชายอิจฉานางเอก จึงบอกตำแหน่ง พี่ชายให้คณะกรรมกรอำเภอล้อมไว้จนเจ้าสาวป่วยเป็นไข้ น้องชายทนอยู่ไม่ไหว ออกมายอมจำนน พี่ชายรับภรรยาไปแม้จะกำลังตั้งครรภ์ ฝ่ายน้องชาย สาวชาวป่ารีบไป ก่อนจากกันน้องชายเรียกพี่ได้เป็นครั้งแรก เรื่องนี้เป็นเรื่องรักที่รุนแรง และวาดภาพถึงความรู้สึกอย่างจริงจัง ให้ผู้อ่านเห็นธรรมชาติของมนุษย์ และธรรมชาติของอิทธิพลป่าดงพงไพรอย่างลึกซึ้ง

เกิดเป็นหญิง พิมพ์โดย " ผดุงศึกษา " และ " คุรุสภา "

เริ่มลงใน " สุภาพบุรุษรายปักษ์ " เมื่อ ๓๗ ปีที่แล้ว นวนิยายซึ่งทำให้ผู้ประพันธ์มีชื่อใน
เภท Romantic เรื่องแรก เป็นเรื่องรักระหว่างหญิงในราชินิกุล กับชายสามัญใน
ระบอบการปกครองสมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งไม่อาจแต่งงานกันได้ ฝ่ายชายทำผิดกฎหมาย
หนีโทษไป ฝ่ายหญิงเป็นโรคซึ่งรักษาไม่หาย เมื่อเจอกันเข้าต่างเห็นอกเห็นใจและ
รักกัน โดยฝ่ายชายไม่รู้ว่าหญิงเป็นใคร

ในขณะที่ฝ่ายหญิงตกลงใจจะละเมิดกฎหมายเหี้ยมทราม รับรักชายและหนีไปอยู่ในที่ซึ่งโดด
เดี่ยว ไม่มีใครรู้จัก ก็พอดีมารดาตามไปพบ หญิงรู้ว่าชายมีคู่หมั้นซึ่งเขาหนีมา และ
กำลังคอยอยู่ ก็ตัดสินใจสละ และยอมตายอยู่แต่ผู้เดียวที่นั่นด้วยโรคหัวใจ ฝ่ายชายก็ได้
แต่งงานกับคู่หมั้นเดิม

ฟ้าสาบ พิมพ์โดย " เติลเมลิวันจันทร์ "

เป็นนวนิยายชีวิตในสังคมปัจจุบันของหญิงชายคู่หนึ่งซึ่งมีแต่อดีต ฝ่ายหญิงมีศรีสุข
ประสบแต่ความผิดหวังทางอกไม่ได้ คิดฆ่าตัวตายโดยกระโดดน้ำ ฝ่ายชายสะเทือน
ใจเพราะเป็นแพทย์รักษาเด็กตาย ในขณะที่วิ่งไปจากทางบ้าน พบเข้าช่วยชีวิตไว้ได้
เมื่อได้รู้ทุกข์ของทั้งสองฝ่าย ชายพยายามให้ความช่วยเหลือในขณะที่หญิงกำลังเผชิญกับ
เหตุร้าย คนรักหนุ่มซึ่งเป็นหลานของสามี ไปฆ่าตัวตายในบ้านพัก สองคนตกเป็น
เหยื่อของการนิทานกาลเอ เมื่อภรรยาผู้เฒ่าของแพทย์ถูกรถชนตาย ฝ่ายหญิงเห็นใจปลอบ
โยน ชวนเขาหนีความเศร้าโศก ไปพักนอกพระนคร รดที่ไปชนหญิงสาวคู่หมั้นของ
ชายหนุ่มที่ขับรถไปด้วยกัน อาการหนัก แพทย์คนเดียวเท่านั้นจะรักษาได้ เขาตัดสินใจ
ใจควบคุมสติใช้ความชำนาญดั้งเดิมผ่าตัด หญิงสาวผู้เคราะห์ร้ายรอดตาย สองคนได้คิด
ว่าตราบไต่หอยมีชีวิตอยู่จะต้องสู้โลก ไม่ใช่หนี จึงตกลงใจร่วมชีวิตกัน เพื่อเผชิญกับ
สังคมต่อไป

แก้วตา พิมพ์ใน "เพื่อนบ้าน" ของไทยพาณิชย์การจำกัด

นวนิยายชีวิตสังคมในปัจจุบันอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงชีวิตและความรู้สึกของเด็กที่บิดามารดาแยกทางกัน เดี่ยวต้องไปอยู่กับพ่อบ้านโน้น เดี่ยวอยู่กับแม่ ว่ารุ่นใจ ภรรยาใหม่ของบิดาเป็นคนรักเด็ก เข้าใจเด็ก จึงเอาไว้อยู่ กลับรักและนับถือหล่อน สามมีค่อยสบายใจ

พอเรื่องค่อยจะเรียบร้อย มารดาเกิดจะมีสามีใหม่ ความวุ่นวายจึงเกิดอีก สามมีใหม่ คุณแม่ตัวรักเป็นเหยื่อของการลวงดีจากลูกติดแม่ แต่อายุเป็นคนใจดี ถอดหนูลงท้ายเรื่องจึงเรียบร้อย และเด็กตกลงยอมไปอยู่โรงเรียนกินนอน

นวนิยายเรื่องนี้ แสดงให้เห็นชีวิตของครอบครัวที่ขาดความสงบในปัจจุบัน และความรู้สึกของเด็ก ซึ่งต้องการศึกษาเพื่อความเข้าใจ แก้วตาและน้องอีก ๒ คนเป็นตัวตัวอย่างของเด็กสมัยนี้ มีความรู้สึกและมีชีวิตชีวา น่ารัก ชนและเต็มไปด้วยความคิด

มรณะ ซึ่งมักจะมาถึงคนหนุ่มในฐิานะของศัตรูที่เต็ม
ไปด้วยความสยดสยองของพองบน เต็มไปด้วยความ
หวาดหวั่นพรนพริง มักจะมาถึงผู้ชราและมนุษย์ที่
เต็มไปด้วยความทุกข์ทรมาน ในฐิานมิตรซึ่งถือ
กุญแจทวารอันเปิดประตูไปสู่โลกที่เต็มไปด้วยความ
สงบสุข ห่างไกลจากโลก ความทารุณโหดร้าย ห่าง
ไกลจากความเสื่อมโทรม ความโง่เขลาของ
มนุษย์ ซึ่งพวกเราผู้หนุ่มกว่าจะต้องเผชิญต่อไป

0577

อส
ม492ม
2506

มาลัย จุฬินิจ
แม่ไม่เหลือมาลัยในปรุพีก็ยังมีมาลัย
คลั่งใจคน

